Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 6, no. 26

(Jun. 27, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 6, no. 26

(Jun. 27, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 27-6-45 సంచిక 26

సిమ్లా సమావేశం పూర్తికాకముందే గాంధీ-జిన్నాలకు ఏకీభావం కుదరాలి

— పి. సి. జోషి

వేవెల్ సూచలను పరిశీలించేముందు, వాటికిగల రాజకీయ కారణాలేవో చూడవలసివుంది.

మొదటి విషయం: రాజకీయ ప్రతిష్టంభనవల్ల దేశానికెంత ముప్పు వాటిల్లిందో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు సహితం నేడు గుర్తించవలసి వచ్చింది. తమ పాతపంథాను విడిచిపెట్టవలసి వచ్చింది. ఆగస్టు తీర్మానాన్ని కాంగ్రెసు ఉపసంహరించుకోనిదే గాంధీజీని చూడ నిరాకరించిన వేవెల్, గాంధీజీతో టెలిగ్రాములద్వారా ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరపవలసి వచ్చింది. వర్కింగుకమిటీ సభ్యులందరినీ విడుదలచేయవలసి వచ్చింది. ప్రతిష్టంభనను ఇంకా కొనసాగించితే, ప్రతిభారతీయుని హృదయంలోను రగులుకొంటున్న క్రోధాగ్ని యుద్ధానంతరం ఇంకా తీవ్రమై, తిరుగుబాటుకు దారితీయవచ్చునని సామ్రాజ్యవాదులు భయపడ్డారు. ఇక ఆర్థికరంగంలో చూస్తే, ప్రభుత్వంయొక్క కంట్రోలువిధానం అన్నిచోట్ల విఫలమవుతోంది. ఎందుచేతనంటే, ప్రభుత్వ ఏజంట్లుగా నియమింపబడ్డ పెద్దవర్తకులే దొంగవ్యాపారం సాగిస్తున్నారు, వారిని అదుపాజ్ఞలలో ఉంచవలసిన స్థానికోద్యోగులు లంచగొండులై, దొంగవ్యాపారస్తుల్ని విచ్చలవిడిగా వదలివేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులే యుద్ధానంతరంకూడా కొనసాగుతే దేశంయొక్క ఆర్థికవిధానమంతా ఛిన్నాభిన్నమవుతుందనీ, ఇండియా తమ చేతుల్లోంచి జారిపోక తప్పదని, సామ్రాజ్యవాదులు భయపడ్డారు.

విదేశాలలో భారతదేశ మిత్రులు

మిత్రరాజ్య ప్రభుత్వాలు కూడా భారత దేశంతో రాజీజరగాలని పట్టుబడుతున్నాయి. అమెరికన్ అధ్యక్షుడు రూజ్వెల్టు మనదేశం విషయమై ఎంత శ్రద్ధ తీసుకున్నాడో మనందరికీ తెలిసిన విషయమే మార్షల్ జంగ్-కై-షేక్ జోక్యం కల్పించుకున్న సంగతి కూడా మనకు జ్ఞాపకమే. 1943 నవంబరులో జరిగిన మాస్కో సమావేశంలోనే మాలటోవ్ భారతదేశ సమస్యను తీసుకువచ్చిన సంగతి యీమధ్య వచ్చిన వార్తలవల్ల తెలుస్తోంది. శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో మాలటోవ్ భారతదేశాన్నిగురించి పలికిన మాటలు సామ్రాజ్యవాదుల గుండెల్లో బల్లెము లయాయి.

> **అశ్రుతర్పణం**
>
> "కృష్ణా పత్రిక" సంపాదకులు శ్రీ ముట్నూరు కృష్ణారావుగారు మొన్న 22వ తేదీ సాయంత్రం మద్రాసులో కీర్తిశేషులయారు. ఒక నెలనుండి "జలోదర" రోగంతో బాధపడుతూ మద్రాసులో చికిత్సపొందుతూ మరణించారు.
>
> కృష్ణారావుగారి నిర్యాణం ఆంధ్రదేశానికి, ఆంధ్ర పత్రికా ప్రపంచానికితీరనినష్టం కలిగించింది. పత్రికా ప్రపంచంలో పితామహునివంటి కృష్ణారావుగారి నిర్యాణానికి మా సంతాపం వెలిబుచ్చుతూ, వారి కుటుంబానికి, ఆప్తులకూ మా సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాం.

బ్రిటన్‌లోనే చర్చిల్ అమెరీల పాలసీ యెడల అసంతృప్తి యెక్కువౌతూవచ్చింది. మొదట్లో ఒక్క బ్రిటిష్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ మాత్రమే భారతదేశ ప్రతిష్టంభనకు కారణం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులని ప్రచారం చేసింది. క్రమంగా లేబరుపార్టీ సభ్యులు యీప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. 60 లక్షలమందిసభ్యులుగల బ్రిటిష్ ట్రేడుయూనియన్ కాంగ్రెసు భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించడానికి జాతీయ నాయకులందరినీ విడుదల చేయవలసిందని తమ ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తెచ్చింది. ఆ తరవాత లేబర్‌పార్టీ సమావేశంలో, పార్టీనాయకుల తటస్థవిధానాన్ని ధిక్కరించి, అత్యధికసంఖ్యాకులు ఇండియాతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రాజీ చేసుకోవాలనీ, కాంగ్రెసు నాయకుల్ని విడుదలచేసి జాతీయ ప్రభుత్వ స్థాపనకు యేర్పాట్లు చేయాలనీ, తీర్మానించారు.

ఇప్పుడు బ్రిటన్‌లో ఎన్నికల ప్రచారం ప్రారంభమైంది. చర్చిల్, అమెరీలు భారత దేశంపట్ల తమ మొండివైఖరిని వదులుకోకపోతే, లేబరుపార్టీకి ఇదొక చక్కనిఆయుధంగా వినియోగపడి, టోరీలు ఓడిపోతారనే కంపరం పట్టుకుంది.

ఈవిధంగా, సామ్రాజ్యవాదుల పాలసీ ఇండియాలోనే పెద్ద దెబ్బ తినడంవల్ల, తమకు యుద్ధంలో సహాయంచేసిన మిత్రరాజ్యప్రభుత్వాలు ఒత్తిడిచేస్తూండడంవల్ల, బ్రిటన్‌లోనే అసంతృప్తి జ్వాలలు ఎక్కువవుతూండడంవల్ల, టోరీనాయకులు దిగి రావలసి వచ్చింది. టోరీపార్టీలోనే రెండుముఠాలేర్పడ్డాయి.

కాబట్టి, వేవెల్‌ప్లాను మన దేశానికిప్పుడెంతో చక్కని అవకాశం యిచ్చింది. దానివెనుక యితర మిత్రరాజ్యాలు, బ్రిటిష్ ప్రజలు, అభివృద్ధికోరే ప్రపంచప్రజలు, ఉన్నారు. వీరంతా భారత స్వాతంత్ర్య వాంఛను బలపరుస్తున్నారు. సామ్రాజ్యవాదుల పాలసీని ఖండిస్తున్నారు.

సామ్రాజ్యవాదుల ఆశలు

కాని, మనదేశంలో వివిధరాజకీయ పార్టీలమధ్య ఐక్యత లేకుండా, ఎప్పటిమాదిరిగానే తగువులాడుకుంటూ కూచుంటే యీ వేవెల్ ప్లాను మన గొంతుకలకొక ఉరితాడుగా పరిణమింప వచ్చు గాంధీ-జిన్నాలు సిమ్లా సమావేశం పూర్తిగాకముందే ఏకాభిప్రాయానికి రాకుండా, ఎవరుమట్టుకు వారు వైస్రాయితో సంప్రతింపులు జరిపితే, బ్రిటిష్ ఎన్నికలు జరిగేటంతవరకూ సమావేశం వాయిదాలమీద వాయిదాలు పడుతూ ఉంటుంది. ముస్లింలీగ్ కోర్కెలకు కాంగ్రెసు కోర్కెలు, కాంగ్రెసు కోర్కెలకు ముస్లింలీగ్ కోర్కెలు, పరస్పర విరుద్ధాలుగా ఉన్నాయంటూ, వైస్రాయి సిమ్లా సమావేశాన్ని ముగించివేయువచ్చు. క్రిప్సు రాయబారాలే మరొక రూపంలో కొనసాగవచ్చు.

ఒక విషయాన్ని మనం మరచిపోకూడదు. భారతదేశంలో వివిధపార్టీల మధ్య ఏకీభావం అసంభవమనీ, అందువల్ల వైస్రాయిచేతుల్లోనే అంతిమనిర్ణయాధికారం ఉంటుందనీ, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల నమ్మకం. ఈఆశతోనే వారు వేవెల్‌ప్లానుతో ధైర్యంగా ముందుకొచ్చారు. క్రిందివిధంగా వివిధపార్టీలమధ్య చీలికలేర్పడి తీరుతాయని వారిధీమా:

1. కాంగ్రెసులోనే, తీవ్రవాదులు - కాస[illegible] క్రమవాదులమధ్య.

2. హిందూ - ముస్లింల సమాన ప్ర[illegible] గ్రెసులోనూ, హిందూమహాసభలోనుఉన్న[illegible]

3. ప్రాతినిధ్యాన్ని గురించి, గమ్యస్థ[illegible] కాంగ్రెసు - లీగ్‌ల మధ్య. (మిగ[illegible]

★ సంపాదకీయం

నెహ్రూ పండితునకు జోషీ జవాబు

నెహ్రూ పండితుడు ఆవేశపరుడు. ఇదివరకైతే, యీ ఆవేశం వృద్ధనాయకుల్ని చురుగ్గా నడిపించడానికెంతో ఉపయోగపడింది. కాని, ఈరోజు పరిస్థితులు వేరు. దేశాన్ని నేడెదుర్కొంటున్న క్లిష్టసమస్యలను పరిష్కరించడానికి అన్నిపార్టీల సహకారం అత్యవసరమై యుండగా, ప్రజల్లో వ్యాపించిన అపోహలు, ఉద్రేకాలు మరింత యెక్కువకావడానికే యిప్పుడీ ఆవేశం తోడ్పడుతుంది.

నెహ్రూ ఒకవైపు సోవియట్ యూనియన్‌ని అభినందిస్తున్నాడు. కాని, మరోవైపు కమ్యూనిస్టుపార్టీలు తమ దేశాల పురోభివృద్ధిని కాంక్షించడం లేదంటున్నాడు. సోవియట్ విదేశాంగనీతినిబట్టి కమ్యూనిస్టులు తమపాలసీని మార్చుకుంటున్నారంటున్నాడు. ఈరోజున చాలమంది సోవియట్ యూనియన్‌ని ప్రశంసిస్తున్నారు. కాని, అంతమాత్రంచేత వారు అభివృద్ధి కాముకులు కారు. ముఖ్యంగా, ఏపార్టీ తనదేశ స్వాతంత్ర్యంకొరకు ఎడతెగక పోరాడుతూ సోవియట్‌తో స్నేహసంబంధం యేర్పడ్డానికి పనిచేస్తూందో, ఆ పార్టీని పైవిధంగా నిందించడం అభివృద్ధికాముకులు చేయవలసిన పనికాదు. భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఒక విదేశీ ప్రభుత్వానికి ఏజంటుగా ప్రజల్లో పనిచేస్తూన్నట్లు నెహ్రూ చిత్రించాడు. ఇదేనిజమైతే, వివిధ దేశాల్లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఎందువల్ల బలపడ్డాయి? ప్రజలంతా గుడ్డివారై పోయారని నెహ్రూ అనడుగద!

అతిక్లిష్టమైన ఆగస్టు రోజుల్లో (1942) భారత కమ్యూనిస్టులు "వ్యతిరేకపక్షం" లో చేరిపోయారని నెహ్రూ ఆపాదించాడు. ఆ "వ్యతిరేకపక్షం" యొక్క పాలసీ ఏమిటి? నాయకుల్ని జైళ్ళలోపెట్టడం, కాంగ్రెసుని అణచడం, అది జపాన్ అనుకూల సంస్థఅని ప్రచారంచేయడం, జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని విరాకరించడం. ఈ విషయం నెహ్రూకి బాగా తెలుసు. ఈ పాలసీని మేము ప్రతిఘటించిన విషయం కూడా నెహ్రూకి తెలుసు. కాబట్టి మామీద ఉద్రేకపూరితమైన పదగుంభనతో విరుచుకుపడడంకంటే, ఒకవైపు వైశ్రాయియెదుట ఆగస్టు పోరాటానికి బాధ్యత కాంగ్రెసుది కాదనీ, మరోవైపున మేమందులో పాల్గొనకపోవడంవల్ల మాలో దేశభక్తి నశించిందనీ, నిందించడంలో అంతరార్థం యేమైఉంటుందో ఆయన ఆలోచించాలి.

మా శక్తిసామర్థ్యాల్ని, చురుకుదనాన్ని, స్వార్థత్యాగాన్ని, నిర్మాణశక్తిని ఆయన ప్రశంసిస్తున్నాడు. పరదేశీయుల పాలనక్రింద అణచిపెట్టబడుచున్న దేశంలో ఇలాంటి మంచి గుణాలు కలిగి వుండటం సామాన్యవిషయంకాదు. కాని పండిట్‌జీ ఒక ప్రక్కమేం అంతటి సుగుణాలు, శక్తిసామర్థ్యాలుగల వాళ్ళం అంటూనే, మరోప్రక్క జాతీయ వ్యతిరేక భావాలను కలిగి వున్నామంటున్నాడు. ఇది ఎలా సాధ్యం? సరియైన ఆదర్శాలే మానవుని శీలాన్ని, శక్తిసామర్థ్యాలను పెంపొందించుతాయనే సామాన్య సూత్రాన్ని నెహ్రూ కాదనడనుకుంటాను. అలాంటప్పుడు ఇది మాకుమాత్రం ఎందుకు వర్తించదు?

నెహ్రూ బాగా ఆలోచించాలి. రూపొందుతున్న నేటి ప్రపంచంలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ధ్వజాన్ని ఎత్తేదెవరో పండిట్‌జీకి తెలుసు, దానినే మన దేశంలోకూడా ఎత్త[illegible] నికి నెహ్రూ సహాయపడతాడా? ఆయన అలా చేయ[illegible] ఆ ప్రయత్నాలను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తాడని ఆశిస్తాను. [illegible] విషయయాలన్నీ నెహ్రూ స్వయంగా పరిశీలించినకొ[illegible] నిదానంగా ఆలోచించినకొద్దీ, ఆరోజు దగ్గరకొస్తు[illegible] తలుస్తాను.

— పి. సి. [illegible]

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

ప్రధమ విశాఖజిల్లా ట్రేడ్ యూనియన్ మహాసభ

ప్రధమ విశాఖజిల్లా ట్రేడ్ యూనియన్ మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన ముళ్లపూడి వీరభద్రం, కార్యదర్శి జె. వి. కె. వల్లభరావు గారలు యిలా రాస్తున్నారు :

ప్రధమ విశాఖ జిల్లా ట్రేడ్ యూనియన్ మహాసభ జూన్ 30, జూలై 1 వ తేదీలలో విశాఖపట్టణంలో జరుగుతుంది.

పై సభనుగురించి విశాఖ పట్టణ హార్బరు కార్మికసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ బి. యస్. మల్లిఖార్జునరావు. ఉపాధ్యక్షుడు మానెం మల్లిఖార్జునరావు. కార్యదర్శి యన్. అప్పలస్వామి గార్లు ది 15—6—45 ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించిన ప్రకటనను చదివాము.

ఆ ప్రకటనలో, ఆహ్వానసంఘ నిర్మాణం సక్రమంగా లేదనియు. జిల్లాలోని అన్ని సంఘాలకు ఆహ్వానాలు పంపలేదనియు, ఆహ్వాన సంఘమంతా కమ్యూనిస్టులేననియు నేరారోపణ చేశారు.

(1) 17 గురు ఆహ్వానసంఘ సభ్యులలో 5 గురు మాత్రమే కమ్యూనిస్టులు. 8 గురు కాంగ్రెసువాదులు. 4 గురు ఏ పార్టీకి చెందని కార్మికులు ఉన్నారు. ఆహ్వానసంఘ సభ్యుల పేర్లు బి. ఎస్. మల్లిఖార్జునరావుగారు చూచి కూడ ఈ నిందమోపడం అనుచితం.

(2) అఖిల భారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకు అనుబంధ శాఖలుగా వున్న కార్మిక సంస్థలకు మాత్రమే ఆహ్వానాలు పంపాలని సమావేశకర్తలు నిశ్చయించారు. ప్రభుత్వంవద్ద నెలకు 13 వేల రూపాయలు తీసుకుంటూ, అ. భా. ట్రే. యూ. కాంగ్రెసుకు పోటీగా పనిచేస్తున్న లేబరు ఫెడరేషనుకు అనుబంధించబడింది నెల్లిమర్ల జూట్ కార్మికుల యూనియన్. లేబరు ఫెడరేషను ప్రతినిధులు శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలోనూ, లండనులోనూ కాంగ్రెసు మహాసంస్థపై దుమ్మెత్తిపోయ టంలోకవిదితమే. అట్టిసంస్థకు ఆహ్వానం పంపలేదని ఈయన ఆక్రోశిస్తున్నాడు.

చిట్టివలస కాంగ్రెసు లేబరు యూనియన్ని కీ॥ శే॥ కరుణాకరం సుబ్బారావుగారు స్థాపించి పోషించారు. కాంగ్రెసు వ్యతిరేకిగా ఉంటూ, మిల్లెజమానులతో లాలోచీఅయి, సంఘంలో చీలికలుతెచ్చి, పోటీసంఘాన్ని నెలకొల్పి నిరంకుశంగా ప్రవర్తిస్తున్న రెడ్డికి ఆహ్వానం పంపలేదని వాపోతున్నారు రావుగారు. కాని కార్మికులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న చిట్టివలస కాంగ్రెసు లేబరు యూనియన్ ప్రతినిధులు [illegible] గురు ఆహ్వానసంఘ సభ్యులుగా ఉన్నారు.

(3) ఆహ్వానసంఘ నిర్మాణానికి పోర్టు [illegible]ర్మిక సంఘానికి ఆహ్వానం పంపాము. [illegible] సంఘంతరఫున ఎవరూ రాలేదు. కార్మి[illegible] హాజరైనారు. ఆహ్వానసంఘ నిర్మాణం [illegible] సంఘంతరఫున ఎవరూరావందువ[illegible] [illegible]తో మాట్లాడి కోఆప్టుచేసు[illegible] [illegible]యం జరిగింది. తరువాత [illegible]డు హార్బరు సంఘాధ్య[illegible] [illegible] మాట్లాడగా మొదట అంగీ[illegible] [illegible]వాత ఆహ్వానసంఘ సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని మార్చు[illegible] [illegible]

కావడానికి అవకాశం లేకుండా చేశారని అన్నాడు. తాను సూచించిన 4 గురు లేక 5 గురు హార్బరుసంఘ ప్రతినిధులను కో-అప్టు చేసుకొని మళ్ళీ ఆహ్వాన సంఘ ఎన్నికలు జరుపుతామని సూచన చేసినప్పటికీ, నిరాకరించి ఆ ప్రస్తుతచర్చను తీసుకొని వచ్చి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని తన యింటి బయటకుపొమ్మనమని తూలనాడాడు. తనకు పదవి లేదనేకారణంచేత చిట్టివలస నెల్లిమర్ల రిజర్వ్డు సంఘాలను జతచేసుకొని తన ఉక్రోషాన్ని వెళ్లగ్రక్కు టందుకు పత్రికల కెక్కారు.

ఆహ్వానసంఘంలో 17 గురులో 12 గురు సభ్యులు హార్బరు కార్మికులైనప్పటికీ, శ్రీ బి. యస్. మల్లిఖార్జునరావుగారు సూచించిన 5 గురు హార్బరు కార్మికులను కోఅప్టు చేసుకోడానికి సిద్ధంగాఉన్నాం. వారు కార్మిక శ్రేయోభిలాషులైతే, యిప్పటికైనా తమ వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని మానుకొని, ఈ అవకాశాన్ని వుపయోగించుకొని సభను జయప్రదంగా జరుపుటకు తోడ్పడుతారని ఆశిస్తున్నాము.

కాంగ్రెసు నాయకులకు జేజేలు

అమ్మయ్య! అని ఒక పెద్దనిట్టూర్పు. నాయకులు బయటికి వచ్చారని సంతోషం. తమ కష్టా లీడేరుతాయని ఉత్సాహం.

నాయకులు జైలులోవున్న ఈ మూడు సంవత్సరాలు మన దేశానికొక అగ్నిపరీక్ష. దేశంకరువుకాటకాలకు గురఅయింది, దొంగ వ్యాపారులు, తిండి దొంగలు ప్రజల ప్రణాలను బలిగొన్నారు. బెంగాలులో 30 లక్షలు, మలబారులో 30 వేలు, విశాఖలో 20 వేల ప్రజలు తిండిదొంగలకు బలిఅయారు. ఇందరి ప్రాణాలనుబలిగొని నిల్వచేశారు ధనరాసులు.

ఇంతేగాదు. కాంగ్రెసు పేరుతో అనేకమైన ఘోరాలు జరిగాయి. అనేకమంది కాంగ్రెసునే విచ్ఛిన్నంచేస్తున్నారు. ఇలాంటి విచ్ఛిన్నకుల బారినుండి బయటపడి, ప్రజల కష్టా లీడేరాలంటే నాయకులు బయటికి రావాలని 3 సంవత్సరాలనుంచి నిరంతరాందోళనచేశారు. ఈ నాటికి బయటకువచ్చారనే ఉత్సాహంతో ఆంధ్రలో గ్రామగ్రామాల ఊరేగింపులు, బహిరంగసభలు జరిగాయి. కాంగ్రెసు, లీగు, కమ్యూనిస్టు జండాలు ఆకాశవీధుల్లో రెపరెప లాడాయి. ఎక్కడ చూచినా వెల్లివిరిసిన ఉత్సాహం. ఈ సంతోషంలోనే తమ ఉద్దేశాలను తెలియచెప్పారు. సిమ్లా సమావేశానికి వెళ్ళేముందు కాంగ్రెసు లీగులు ఒక సమాధానానికి రావాలని ఎలుగెత్తిచాటారు. కాంగ్రెస్ లీగ్లు ఏకముఖంగా నిలిచినప్పుడే మనం సరియైన అధికారాన్ని తీసుకోగలమని హెచ్చరించారు. ప్రతి సమావేశంలోను పైవిధంగా తీర్మానాలుచేసి నాయకులకు పంపారు. ప్రతి సమావేశాన్ని గురించి వివరాలు ఇవ్వాలంటే మా పత్రిక చాలదు. కాన సమావేశాలు జరిగిన గ్రామాల పేర్లు ఇస్తాం.

బెజవాడ, ఏలూరు, యల్లాయపాలెం, మదనపల్లి, పెంచుపాడు, కోడుమూరు, నందికొట్కూరు, అత్మకూరు, కర్నూలు, వెలుగోడు, గిద్దలూరు, చీపురుపల్లి, అనకాపల్లి, విశాఖపట్నం, రామచంద్రపురం, మండపేట, కొత్తపేట, మురమండ, కొవ్వూరు, పాలకొల్లు, పచ్చలతాడిపర్రు, ముట్లూరు, గూడవల్లి, తాడికొండ, పొన్నెకల్లు, చీరాల, సాలెంపాలెం, తిరువూరు, పెనమకూరు, గుడివాడ, పురిటిగడ్డ, చిగురుకోట, పందిళ్ళపల్లి, అమృతలూరు, పెదకాపవరం, అప్పారావుపేట, మొదలగు గ్రామాలలో ఊరేగింపులు సభలు జరిగాయి.

ఈ సభలలో నాయకుల విడుదలకు సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుటతో పాటు మూడు సంవత్సరాలనుంచి నాయకులను జైళ్ళలో పెట్టిన అమెరీని పోటీచేయుచున్న సామీదత్తుకే బ్రిటిషు ప్రజలు వోటుచేయాలని కోరారు. ప్రజాశక్తి దినపత్రికకు అనుమతి ఇవ్వాలని కోరారు.

జై జై పుచ్చలపల్లి

[ఈనెల 23 వ తేదీని కామ్రేడ్ సుందరయ్యపై కేసు ఉపసంహరించుకొన్న సందర్భంలో రాసిన గీతం]

జై జై పుచ్చలపల్లి,
నీచూపే మా పాలవెల్లి—

తెనుగు పొలాలకు
చేవ దెస్తివీ,
ధనిక నియంతల
పొగరు దీస్తివీ —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

చెట్టు కొకరుగా
చెదరిన జాతిని
చేరదీసి ఒక
దారి జూపితివి —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

హిందూ ముస్లిం
కూలీ రైతుల
ఏకత కోసం
దీక్ష బూనితివి —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

కలిసి కట్టుగా
తెలుగు జాతినొక
క్రాంతి పథానికి
నడుపు చుంటివి —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

ఆంధ్ర తమిళ మల
యాళ రాష్ట్రముల
క్రొత్తకాంతి త
ళ్కొత్త జేస్తివీ —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

సామ్రాజ్యాలకు
గుండె గాలమై
ప్రజా సేనలకు
నేత వైతివీ —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

స్వార్థపరులకూ
విద్రోహులకూ
నీ పేర్వింటే
నిద్ర పట్టదు —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

జాతి ప్రతిష్ఠకు
జాతీయతకూ
నీ వెనువెంటనె
నిలచి యుంటిమి —
జై జై పుచ్చలపల్లి॥

ఐక్యత కొరకై
స్వాతంత్ర్యముకై
ఆంధ్రజాతి నీ
అండ నున్నది —
జై జై పుచ్చలపల్లి,
నీ చూపే మా పాలవెల్లి॥

— ప్రయాగ కోదండరామశాస్త్రి

పండిట్ నెహ్రూకి బర్మా స్వాతంత్ర్య యోధుల సందేశం

బర్మా స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి నాయకత్వం వహించే "బర్మా పేట్రియాటిక్ ఫ్రంటు" తరఫున థైన్-పే పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూకి యీనెల 17 వ తేదీని క్రింది సందేశం పంపించాడు :

"మీరు విడుదల అయిన సందర్భంలో బర్మా పేట్రియాటిక్ ఫ్రంట్ మీకు అభివందనాలర్పిస్తోంది. ప్రాచ్యదేశాల ఫాసిస్టు వ్యతిరేక పోరాటానికి తిరిగి మీరు నాయకత్వం వహించ గలుగుతారని ఆశిస్తూ, మిమ్మల్ని హృదయ పూర్వకంగా ఆహ్వానిస్తున్నాం. నిజంచెప్పాలంటే, జపాన్ దురాక్రమణను నిరోధించవలసిందని మీరు భారతీయుల కిచ్చిన పిలుపు మాలో ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించింది. నేడు బర్మా జపానును ధిక్కరించి నిలచింది. యుద్ధంవల్ల నానా భీభత్సానికి గురిఅయినా, తిరిగి తలయెత్తుకు తిరుగుతూన్న మాదేశానికి మీరొకసారి వచ్చి చూడవలసిందిగా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాం. మా గెరిల్లా దళాల్ని, మా బర్మా జాతీయ సైన్యాన్ని, మా స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని చూచి, మాలో యింకా ఉత్తేజం కలిగించవలసిందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. బర్మాదేశం యొక్క పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమానికి, స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో మేము గావించే కృషికి, ప్రోత్సాహ మీయవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాం."

చలి బాధ

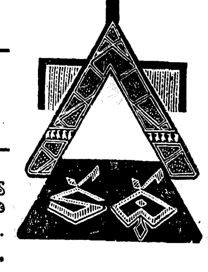

రచన :
ప్రేమ్ చంద్

అనువాదం :
అ. వెంకటనర్సు

రామయ్య కాపు, పెళ్ళాన్ని పిలిచాడు. "చిట్టీ, ఆమూడు రూపాయలూ యిలాతే. కోమటి మొహాన్ని కొట్టొస్తాను!" అన్నాడు.

చిట్టెమ్మ యిల్లూడుస్తూంది. రామయ్య మాటలు విని చీపురుపారేసి గిర్రునతిరిగింది. "ఉన్న యీమూడూ షావుకారి కిచ్చేస్తే, ఏంపెట్టి దుప్పటీ కొంటావ్? ఏంకప్పుకు పొలములో పడుకుంటావ్? సంకురాత్రికి యిస్తా అగమను" అంది.

రామయ్య కొంచెం పస్తాయించాడు. ఈ ఏడాది చలి విపరీతంగా ఉంది. రివ్వుమని శీతగాలి కొడుతూంది. చిరుగుబడ్డ పాత దుప్పటీ ఒకటిఉన్నా, అది లేని దానితోనే జమ. ఎన్నాళ్ళబట్టో కొత్తదుప్పటి కొనుక్కోడానికిప్రయత్నం. పొలంలో కాపలాపడుకోకపోతే పడుపుకివచ్చిన గింజలు కాసినీ గొడ్లు మేసేస్తాయి. పొలంలో రివ్వున కొండగాలి వీస్తూ ఉంటుంది. దుప్పటి లేనిదే పొలంలో పడుకోడం ఎలాగు? వడ్డీ కడితేనేగాని, కోమటయ్య ఊరుకోడు. నలుగురి ఎదటా నోటికి వచ్చిన కూతలు కూస్తాడు. చలి బాధేనా పడదొచ్చుగాని, కోమటయ్య పోరు పడలేననుకున్నాడు రామయ్య. చిట్టెమ్మతో యిలా అన్నాడు. "నీకు పుణ్యం ఉంటుంది. యిద్దూ! అముండాకొడుకుని ఒదుల్చుకురానీ! దుప్పటీ కొనడానికి ఎక్కడైనా తెస్తాను"

రామయ్యకేసి కోపంగాచూస్తూ, చిట్టెమ్మ యిలా అంది. "తెస్తావ్! ఎలా తెస్తావోకాస్త చెపుదూ! ఎవరేనా ఊరికే యిస్తారా? ఎన్నాళ్ళీ వడ్డీలు కట్టడం? ఎందుకొచ్చిన వ్యవసాయం? దీన్ని ఒదిలిపెట్టేద్దూ, పగలూ రాత్రీఎముకలు విరగేలా పాటుపడ్డం మన వంతాయె. పండింది చేతికంకించుకు వెళ్ళడం పైవాళ్ళ వంతాయె! మనం బ్రతికినన్నాళ్ళూ యిలా డబ్బు కట్టవలసిందే? పొలం షావుకారునే పట్టుకెళ్ళనీ, మనం కూలిచేసుకు బ్రతుకుదాం. అడక్కు రూపాయలు! నేనివ్వను!"

"అయితే షావుకారు తిట్టేతిట్లన్నీ తినవలసిందే?"

"ఎందుకు తిడతాడు? నోట్లో పుండు పుట్టిందా? మన్నేమయినా పోషిస్తున్నాడా?" అంది హుంకరిస్తూ చిట్టెమ్మ.

....చిట్టెమ్మ కోపం మళ్లీ చల్లపడింది. తనలో అనుకుంది, పాపం రామయ్య ఏం చేయగలడు? నలుగురి ఎదటాపెట్టి తిడుతూంటే ఎలా ఊరుకోగలడు?

కుండ వెనకాలపెట్టిన మూడు రూపాయ నోట్లూతెచ్చి మొగుడుచేతిలోపడేసి వెళ్ళిపోయింది. సగంలో ఆగి, "నా మాటవిని యీ వ్యవసాయం ఒదిలేద్దూ! కలయిరి అంబలైరి, కూలిచేసుకు బ్రతుకుదాం. నిన్ను తిట్టిపోసేవాళ్ళుండరు. ఎందుకీ పొలంపని? ఎంతపాటుపడ్డా, చివరికి మిగిలేది కోమటయ్య తిట్లేగా?" అంది.

రూపాయనోట్లు పట్టుకొని బయలుదేరాడు రామయ్య. కాని కాళ్ళు ముందుకి పడలేదు. రూపాయలివ్వడానికి మనసొప్పలేదు. వస్తాదులాంటి రామయ్య రాత్రనక, పగలనక కష్టపడి చీమూనెత్తురూకూడ పెట్టినరూపాయలవి. అవి యిస్తేగాని కోమటయ్య ఒప్పడు. రామయ్య ఏంచేయగలడు?

★

అది పుష్యమాసంనాటి రాత్రి. చీకటి నాలుగుమూలలా అలుముకుంది. రివ్వుమని శీతగాలి వేస్తూంది. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు చిన్నచిన్నవిగా కనిపిస్తున్నాయి. అవి కూడా చలికి ముడిచిపెట్టుకు పోయాయా అన్నట్టు.

రామయ్యా, రామయ్య కుక్క "గురువులూ" రాత్రి పొలం కాపలా కాస్తున్నారు. నులకమంచంమీద రామయ్యా, మంచంక్రింద "గురువులూ" పడుకున్నారు. పైన తాటాకు కప్పుమాత్రం ఉంది.

చలి ఊపేస్తూంది. గజగజ ఒణుకుతూ, చింకిదుప్పటితో చలిబాధఅపుకోవాలని చూస్తున్నాడు రామయ్య. ఎంత ముడిచిపెట్టుకు పడుకున్నా, దుప్పటీ ఎలాసర్దుకున్నా, ప్రయోజనం లేకుండా ఉంది. నవనాళ్లూ ఛేదిస్తూ శీతగాలి కొడుతూంది. ఆఅవస్థలో నిద్రపోవడం అసంభవం. "గురువులు" కూడా నిద్రపట్టక మూలుగుతూ పడుకుంది.

"ఏం "గురువులూ", ఏంబావుకుందామని నా వెంట పడ్డావ్?" అనిఅన్నాడు రామయ్య. "హాయిగా యింటిదగ్గరుండమంటే ఉన్నావు కావుకదా. నీప్రారబ్ధం, ఎవరు తప్పించగలరు?"

"గురువులు" గట్టిగామూలగడం ప్రారంభించింది. యిలాగేనా చలిబాధ తగ్గుతుందేమో అని. కాస్సేపు మూలిగి, కిక్కురుమనకుండా ఊరుకుంది. తన మూలుగు రామయ్యనిద్రకి అడ్డువస్తుందనుకుందేమో!

రామయ్య మంచం క్రిందకి చెయ్యిచాపి, "గురువులు" వీపు నిమిరాడు. "గురువులూ, యింకెప్పుదూ నావెంటపడకు. ఈచలిలో మొరడుగట్టుకుపోతావ్. ఈ కొండగాలి సూదులతో గుచ్చినట్టు ఒక్కొక్క అవయవాన్నీ చిల్లులు పొడుస్తూంది. చుట్టపీక వెలిగిస్తా ఉండు. (గడ్డిబొద్దు వెలిగించి) యీ రాత్రి యిదితొమ్మిదోది. ఈచుట్టపీకతో చలితగ్గకపోయినా, కాలంగడచిపోతుంది. ఎలాగో రాత్రి వెళ్ళబుచ్చాలి. పొలం కాపలా మజా యిది! ఏం చెయ్యం "గురువులూ"! యిలా బాధపడమని మన మొఖాన వ్రాసుంది. ఈ పాడు ముండా చలి మన ప్రాణాలే తీస్తుందికాని, గొప్పవాళ్ళ పొంతపోదు సుమా! వాళ్ళ ఊలుబట్టలూ, శాలువాలూ, పరుపులూచూస్తే దీనికి హడల్, దూరాన్నుంచే సలాంకొట్టి పారిపోతుంది. ఈ అవస్థమనదీ, ఆ అనుభవం వాళ్లదీ!"

రామయ్య లేచి కూర్చున్నాడు. "గురువులూ" లేచి యివతలికి వచ్చింది. చుట్ట పొగఒదుల్తూ రామయ్య: "గురువులూ, యీ రాత్రి ఎలాగో గడిపెయ్యి. రేపు గడ్డి తెచ్చి వేస్తాలే, దానిమీద వెచ్చగా పడుకుందుగాని" అన్నాడు. తనమీదకి ఎత్తిన ఆ కుక్కముట్టిని నిమిరాడు. దాని ముక్కులోంచి వచ్చే గాలి రామయ్యచేతికి వెచ్చగా తగిలింది.

చుట్టపారేసి మళ్ళీ పడుకోడానికి ప్రయత్నించాడు రామయ్య. కాని మళ్ళీ ఒణుకు పట్టుకుంది. ఏంచేసినా, ఎలా సర్దుకున్నా, చలిబాధ తప్పడంలేదు. దానిముందు తన అవస్థ కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి పారేసినవాడి అవస్థలా ఉంది.

ఇంక భరించలేకపోయాడు. మంచంక్రిందకి రెండుచేతులూ జాపి, కుక్కనిలేవదీసి మంచంమీద పడుకోబెట్టుకొని, దాన్ని కౌగలించుకు పడుకున్నాడు. కుక్కనీచుకంపు కొడుతూన్నా, దాన్ని దగ్గిరికి తీసుకున్నాడు. పోయిన ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్టయింది.

"గురువులి" కి బ్రహ్మానందంగా ఉంది. తన ప్రక్కవి పడుకున్నది ఓనీచ జంతువు అన్న భావం రామయ్యకు ఏకోశానా లేదు. ప్రియమిత్రుణ్ణిగాని, ప్రియ బంధువునిగాని కౌగలించుకున్నట్టే - దాన్నీ కౌగలించుకున్నాడు. తన్నీ అవస్థకు తెచ్చినబీదతనాన్ని కూడా అప్పుడు మరచిపోయాడు. కుక్కకీ - మనిషికీ మధ్య అన్యోన్యసంబంధం ఏర్పడ్డ యీ విచిత్ర సన్నివేశంలో రామయ్య హృదయకమలం ఒక్కసారి విప్పారి, నూతన కాంతులు వెదజల్లింది.

ఉన్నట్టుండి "గురువులు" మంచంకింది కురికింది. ఏగొడ్డో పొలంచూరుతూన్న సందడి దాని చెవుల్లో పడింది. రామయ్య పక్కన గర్వంగా పడుకున్న కుక్కకి కొత్త ఉషారీవచ్చింది. చలీగిలీభయాలొదిలి, పొలంలో పరుగులు పెడుతూ మొరగ నారంభించింది. రామయ్య పిలిచినా వచ్చిందికాదు; విడవకుండా మొరుగుతూంది. పొలంకాపలా తన పనే కాదూ?

★

ఒక గంట గడిచింది. రామయ్య మళ్ళీ లేచి కూర్చున్నాడు. గాలికి చెట్లన్నీ ఊగిపోతున్నాయి. చలి తగ్గుతుందేమో అని, రామయ్య మోకాళ్ల మధ్య తల పెట్టుకు చూశాడు. లాభం లేకపోయింది. ఒళ్లంతా జలదరిస్తూన్న చలి! రక్తప్రవాహాన్నీ స్తంభింపజేసే చలి! మనిషిని అమాంతంగా మింగేసేలాంటి చలి! ఎంతసేపటికి ప్రొద్దుపొడుస్తుందా అని, రామయ్య ఆకాశంకేసి చూశాడు. సప్తర్షిమండలంలో నక్షత్రాలు యింకా సగమేనా ఎగబాకలేదు. అవి నెత్తిమీదికి వస్తేగాని సూర్యోదయంకాదు ఇంకా చాలా సేపు గడవాలి.

పొలం ప్రక్కనే ఓ మామిడితోట ఉంది. చెట్ల ఆకులు టపాటపా నేల పడుతున్నాయి. ఆ ఆకులు పోగుచేసి చలిమంట వేసుకుందా మనుకున్నాడు రామయ్య. అతనివద్ద అగ్గిబొద్ది ఉండనేఉంది. ....మంట కాగుతూంటే తన్నిచూసి దెయ్యమనుకుని, ఎవరేనా గొడవ చెయ్యవచ్చు; తోటలో నక్కివున్న ఏపులో ఎలుగుబంటో మీదపడొచ్చు....ఏం జరిగితే జరగనీ, యీచలిబాధ పడలేననుకున్నాడు.

పొలంలో నాలుగుమొక్కలు పీకి, చీపురుకిందకట్టాడు ఆకులు పోగుచెయ్యడానికి. చీపురోచేత్తోను, గడ్డిబొద్దో చేత్తోను పట్టుకుని తోటకేసి బయలుదేరాడు. "గురువులు" సందేహిస్తూ ఆగిపోయింది. "పద గురువులూ, తోటలో ఆకులు పోగుచేసి మంట వేసుకుందాం. ఈ చలిబాధ పడలేం. చలి కాచుకొచ్చి మళ్ళీపడుకుందాం. ఇంకా చాలా రాత్రుంది" అన్నాడు. "గురువులు" రామయ్య వెంట పడింది.

తోట చిమ్మచీకటిగా వుంది. కొమ్మల నుంచీ, ఆకులనుంచీ మంచుబొట్లు రాలుతున్నాయి. గాలిదయ్యంఆకుల్నిరాలగొట్టడమే గాకుండా, నేలపడ్డవాటిమీద తాండవనృత్యం చేస్తూంది .... ఇంతలోనే గుప్పుమని మల్లెపూలవాసనకొట్టింది. "చూడు గురువులూ ఏం వాసన! ఏంవాసన!" అన్నాడు రామయ్య.

ఓ ఎముకముక్క కాలికింద నొక్కిపెట్టి, పళ్ళతో పీకుతూంది "గురువులు"

బొద్దు కిందపెట్టి, చీపురుతో ఆకులు ప్రోగు చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు రామయ్య. కాళ్లూ చేతులూ కొంకర్లు పోతూన్నా, కొద్ది నిమిషాలలో పెద్ద గుట్టచేసిపెట్టాడు. ఈ మంటతో చలిని హతమార్చెయ్యవచ్చునని ఉప్పొంగిపోయాడు. ఆకులు ఇంకెత్తుపోగువేసి నిప్పంటించాడు.

నిప్పురగులుకుంది. మంటలు లేస్తున్నాయి. చెట్ల కొమ్మలదాకా పైకి ఎగబ్రాకుతున్నాయి. ఆ మంటవెలుగులో మామిడిచెట్లు తమ శిరస్సులమీద అంధకారమయమైన ఆకాశాన్నంతనూ మోస్తున్నట్టున్నాయి. నడిరాత్రివేళ మహాసముద్రంలో అల్లలాడుతూ సాగుతూన్న తెప్పలాఉంది ఆ అగ్నిజ్వాల.

రామయ్య దుప్పటీ, పంచె పక్కనపడేసి, గోచీపెట్టి, కాళ్ళూచేతులూ నిప్పుసెగను కాచుకుంటున్నాడు. "ఈసారి రా, నీ ప్రజ్ఞేదో చూపించు" అని చలిని ధిక్కరిస్తూ తొడలు చరుస్తున్నాడు చలిదయ్యాన్ని లొంగతీశాను కదా అని గర్విస్తున్నాడు. "ఏం గురువు[illegible] యింకా చలేస్తూందా?" అని "గురువు[illegible]" అడిగాడు. "ఇంక చలెందుకేస్తుందీ?" అన్నట్టు గురువులు తోకాడించింది. "ఈ ఆలోచన ముందే తోస్తే, యింతబాధ ఉండకపోను కదా!" అన్నాడు రామయ్య.

"రాగురువులూ! మంటమీంచి దూకుదాం. ఒళ్ళుకాలితే మందు రాయనుసుమా!" అని చెంగుమని అగ్నిజ్వాలమీదికి ఎగిరిదూకాడు. కాళ్ళకి నిప్పుసెగ తగిలినా, బాధనిపించలేదు. "చిట్టెమ్మతో చెప్పకేం! గొడవచేస్తుంది!" అన్నాడు. "గురువులు" చుట్టూతిరిగి, రామయ్యపక్కకి వచ్చి నిలబడింది. "చుట్టూ తిరగడంకాదు, నిప్పుమీంచి ఉరకాలి!" అని మళ్ళీ యింకోసారి ఉరికి చూపించాడు.

★

మంటలు క్రమేపీ తగ్గిపోయాయి. ఏ కొసనో కాస్త మంటలేచి ఆరిపోతూవచ్చింది. చీకట్లు మళ్ళీ అలుముకున్నాయి.

రామయ్య బట్టలు కట్టుకొని నిప్పుప్రక్క కూర్చున్నాడు. "చల్ మోహనరంగా" పాడుతున్నాడు. ఒళ్ళు వెచ్చపడింది. సుఖంగా వుంది. చలిగాలి తగలడంతోనే ఎక్కడలేని నిద్ర ముంచుకువస్తూంది. కాళ్లూ చేతులూ వశం తప్పిపోతున్నాయి.

"గురువులు" మొరుగుతూ పొ[illegible] పరుగెట్టింది. రామయ్య ఆలోచించసా[illegible] ఎందుకంతగా మొరుగుతూంది? [illegible] గొడ్లుదూరాయా? వెన్నెలు మేస్తు[illegible] కొండమీదనుంచి ఎనుబోతుల[illegible] పడిందా? వాటి గిట్టల చప్పు[illegible] గింజలు నవుల్తూన్న చప్పు[illegible]తూందే!

అయినా కూర్చున[illegible] లేదు రామయ్య, తనల[illegible] "గురువులు" పొలంలో[illegible]

కమ్యూనిస్టులు చేనేత సంఘాలలో పనిచేయుటకు హక్కుంది

8-6-45 వ తేది "ఆంధ్రప్రభ" 4 వ పేజీలో ఈ క్రిందివార్త ప్రకటించబడింది :

"కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తాలూకా గొల్లనపల్లి చేనేతపారిశ్రామికులు సభజరిపి కమ్యూనిస్టులను తమ సంఘంలో చేర్చుకోకూడదని తీర్మానించారు."

ఈ వార్త అసత్యమని, చేనేతపారిశ్రామికుల సభలో పైతీర్మానం చేయబడలేదని, తెలియపరచుచూ గొల్లనపల్లి గ్రామ చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాధ్యక్షులైన మోలవెంటి వెంకటేశ్వరరావుగారు ఈ క్రింది స్టేట్ మెంటును పత్రికటనార్థం పంపారు.

"మే 20 వ తేదీన మాగ్రామములో బహిరంగసభ జరిపి, మే 2 వ తేదీన నిడుబ్రోలులో రాష్ట్ర చేనేతపారిశ్రామిక సంఘకార్యవర్గమువారు కమ్యూనిస్టులను ప్రాధమిక సభ్యత్వమునుండి తొలగించవలెననెడి తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనవలెనని యేకగ్రీవముగా తీర్మానించబడింది. ఈ తీర్మానమును "ఆంధ్రప్రభ"వారు ప్రకటించనందులకు సంతాపమును వెలిబుచ్చుచూ, చేనేత పారిశ్రామికుల సభలో కమ్యూనిస్టులను చేర్చుకోకూడదని తీర్మానించారంటూ, అసత్య ప్రకటనను ప్రకటించినందులకు ఖండించుచు "ఆంధ్రప్రభ"లో ప్రకటించిన పైతీర్మానమునకు ఈ సంఘమువారు యేవిధంగాను బాధ్యులుకారని తెలియజేయుచున్నాను."

★

రాష్ట్ర చేనేత సంఘంవారి చర్యపట్ల అసమ్మతి తీర్మానములు బహిరంగసభలలోను, చేనేతసంఘ సమావేశములలోను, అనేక చోట్ల చేయబడినాయి.

వేటపాలెం రైతుసంఘ ఆఫీసులో వేటపాలెం, రావూరుపేట చేనేత సంఘాల సమావేశం జరిగింది.

యీ క్రింది తీర్మానాలు ఏకగ్రీవంగాఆమోదింప బడినాయి :

— చేనేత పారిశ్రామికులకు నూలు కోటా యెక్కువచేసి, గుడ్డ అధికోత్పత్తికి దోహదం చేయవలెనని రాష్ట్ర టెక్స్ టైల్ కమీషనరును కోరుతూ తీర్మానించారు.

— చేనేత పారిశ్రామికసంఘాలు యేపార్టీకి తోకగా ఉండరాదని, వీరి కష్టాలను తీర్చుటకు ఏ రాజకీయపార్టీలవారైనా సంఘాలలో పని చేయుటకు అవకాశంవుండాలనీ, రాష్ట్ర సంఘంవారునిడుబ్రోలులో కమ్యూనిస్టులు, రాయిస్టులు వుండరాదని చేసిన తీర్మానమువల్ల చేనేత ఉద్యమంలో చీలికలు కలుగజేశారని, యీసభవారు అభిప్రాయపడుచూ, రాష్ట్ర సంఘంవారు తమ తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనవలెనని కోరారు.

★

7-6-45 సాయంకాలం 6 గంటలకు సత్తెనపల్లి తాలూకా అచ్చెమ్మపేటలో చేనేత పారిశ్రామిక సంఘ సర్వసభ్య సమావేశం శ్రీ గోలి ఆదిశేషయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. 82 రు సభ్యులుహాజరైనారు. కొమరవోలు పారిశ్రామికులు కూడా పెండ్లి సందర్భంలో వచ్చి, హాజరయారు.

అధ్యక్షుడు, పోటీలతో నూలును పంపకం చేయుట. మొదలగు అక్రమాల నెదుర్కొడానికి మన కర్తవ్యం నిర్ణయించు వలసి యున్నదని హెచ్చరించారు. కామ్రేడ్ ఆమంచి నరసింహారావు మండపేట మహాసభలో జరిగిన ఉదంతం, నిడుబ్రోలులో చెన్నరాష్ట్ర చేనేతసంఘ కార్యవర్గం చేసిన తీర్మానాలు ఏవిధంగ చేనేత ఉద్యమాన్ని దెబ్బగొట్టుచున్నదీ విశదపరచారు. సంఘ విచ్ఛిన్నకులైన ప్రగడ కోటయ్య వగైరాల చర్యలను ఖండించారు. తరువాత కామ్రేడ్ జి. ముసలయ్య స్థానికసమస్యలను గురించి చెప్పి,నూలు కమీషనరు వద్దకు డెప్యుటేషన్ వెళ్ళ వలసిన అవసరంపై ఉపన్యసించారు.

తీర్మానాలు

2-5-45 న నిడుబ్రోలులో చెన్నరాష్ట్ర చేనేత పారిశ్రామిక సంఘంవారు, కమ్యూనిస్టులు, రాయిస్టులు యంత్ర పరిశ్రమల ప్రోత్సపరుస్తున్నారనే నెపంతో చేనేత సంఘాలలో ఉండకూడదని తీర్మానించడమును యీ సభవారు గర్హించుచున్నారు. యీ నిర్ణయంవల్ల చేనేత సంఘాలలో చీలికలు కలుగుటకు కారణం అవుతుందని, పారిశ్రామికాభివృద్ధిని కమ్యూనిస్టులేకాకుండా కాంగ్రెసువారు నేషనల్ ప్లానింగు కమిటీద్వారా విశదం చేశారని, యీలాంటి తీర్మానమును చేయుటకు రాష్ట్ర మహాసభకే అధికారం వున్నది గాని కార్యవర్గమునకు లేదనీ, యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు, కమ్యూనిస్టులను రాయిస్టులను తొలగించాలనే తీర్మానమును ఉపసంహరించుకోవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

గత రెండు మాసములలో రేషనింగు స్కీముప్రకారం 13,720 పౌనులు రావలసియుండగా, 10,430 పౌనులు మాత్రమే నూలుసప్లయి అయింది. యీ ప్రాంతములో వాడు నెం. రు $12\frac{1}{2}$ నూలు 8% మాత్రము వచ్చింది. రంగులు కావలసినవారు మంగళగిరి వెళ్ళవలసి వచ్చుచున్నది. కనుక కొరత నూలునుకూడా సప్లయిచేస్తూ వాడుకలోనున్న 12,40 తెలుపు; రంగు నూళ్ళుకొరకు అధిక ధనం వ్యయంలేకుండా వచ్చునట్లు చేయవలసినదిగా కోరుచున్నారు.

3. గుడ్డకరువును పోగొట్టుటకు, అధికోత్పత్తిని కొనసాగించుటకు, ప్రతిమగ్గమునకు నెలకు 1 సీసా కిరసనాయిల్, నూలు సరిచేయుటకు నెలకు 15 యూనిట్లబియ్యం, యివ్వవలసిందని యీ సభవారు గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరువారిని కోరుచున్నారు.

గ్రంధాలయ ప్రెస్‌లో కార్మికుల విజయం

★

బెజవాడ ఆంధ్ర గ్రంథాలయప్రెస్‌లో షుమారు 60 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఇతర ప్రెస్‌లలో రోజుకి 8 గంటల పని అమల్లోఉంటే, ఈప్రెస్‌లో $8\frac{1}{2}$ గంటలు. ఇతర ప్రెస్‌లలో క్యాజువల్ సెలవులు, జబ్బు చేసినప్పుడు సెలవులు యిస్తున్నారు. విశ్రాంతి సమయంలో చేసిన 4 గంటలపనికి ఒక రోజు జీతం ఇస్తున్నారు. కాని, గ్రంథాలయ ప్రెస్‌లో యివన్నీలేవు. విశ్రాంతి సమయంలో చేసిన 5 గంటలపనికి 1 రోజు జీతం యిస్తారు. ప్రతి ప్రెస్‌లోను ఆదివారంనాడు జీతం మీద సెలవులిస్తూంటే, ఈ ప్రెస్‌లో శని, సోమవారాలు పనిలోకి రానప్పుడు ఆదివారం జీతం కూడా కోతకోస్తారు. అనగా, రెండురోజులనాగాకు 3 రోజుల జీతం తగ్గిస్తారు.

కార్మికులీ కష్టాలనుండి బయటపడ్డానికి యితర ప్రెస్‌లలోయిచ్చే సౌకర్యాలను పొందటానికి, రెండు నెలలుగా మేనేజరుతో చెప్పుతూవచ్చారు. కాని, లాభంలేకపోయింది. ఈనెల 11 వ తేదీని ప్రెస్‌కమిటీ సభ్యులు మేనేజరుతో తిరిగి విన్నవించుకున్నారు. మేనేజరు కార్మికుల్ని బయటికినడవమని ఆజ్ఞాపించారు. మరునాటినుంచి సమ్మె ప్రారంభమయింది. ప్రెస్ మేనేజరు పోలీసులకు తెలియపరిచారు. నోటీసు లేకుండా కార్మికులు సమ్మెచేసి, చట్టధిక్కారంచేస్తున్నారని ఫిర్యాదుచేశారు. పోలీసు అధికారి ఉభయ పార్టీల వాదనలువిని, కార్మికుల కోర్కెలు సబబైనవని అంగీకరించాడు. చివరకు ఫ్యాక్టరీ ఇన్‌స్పెక్టరు యీనెల 17 వ తేదీని ఉభయపార్టీల ప్రతినిధుల్ని పిలిపించి, తగవు పరిష్కారం చేశారు. జులై 1 వ తేదీనుంచి రోజుకు 8 గంటల చొప్పున పనిచేయించాలనీ, క్యాజువల్ సెలవు - సిక్‌లీవు మొదలైన సౌకర్యాలన్నీ ఇతరప్రెస్‌లలో మాదిరిగానే యివ్వాలనీ తీర్పుచెప్పారు. ప్రెస్ మేనేజరు ఫాక్టరీఇన్‌స్పెక్టరు సమక్షంలో పైషరతుల కంగీకరించారు.

17 వ తేదీ సాయంకాలం పట్టణ ప్రెస్ కార్మికుల సర్వసభ్య సమావేశం జరిగింది. యూనియన్ తరపునసమ్మెను జయప్రదంగా నిర్వహించిన కామ్రేడ్స్ జోగారావు, వెంకటరావుల కృషినిఅంతా మెచ్చుకున్నారు. [illegible]లయప్రెస్ కార్మికులంతా ఒకరోజు [illegible] యూనియన్‌నిధికి యిస్తామని వాగ్దా[illegible]. ఇతర ప్రెస్ కార్మికులుకూడా [illegible]డురూపాయల చొప్పున విరా[illegible] కామ్రేడ్ జోగారావు సభలో [illegible] తమ పాలసీ కాదని, [illegible]కుల్ని సమ్మెకు రెచ్చ[illegible] సంఘీభావంవల్ల న్యాయ[illegible] నెరవేరాయనీ, విశదీక[illegible]

మున్సిపల్ కార్మికుల జీతాలసమస్య

ప్రభుత్వపు ఉద్యోగస్థులకు కరువుభత్యం అధికం చేస్తూ రెండుమూడు మాసాలక్రితం ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసింది. రు. 40 లు జీతాల లోపువారికి రు. 16 లు కరువుభత్యం యివ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

కాని మున్సిపల్ అధికారులు రు. 16 లు కరువుభత్యాన్ని యివ్వటానికైనా పూనుకోలేదు. కొంతమంది అధికారులు మున్సిపాలిటీలకు డబ్బులేదని సాకుచెప్పడం ప్రారంభించారు. దీనితో మున్సిపల్ కార్మికులు కలవర పడ్డారు. ప్రభుత్వానికి సభలద్వారా కనీసము రు. 16 లు కరువు భత్యాన్ని వెంటనే అమలు జరపాలని కోరుతూ తీర్మానాలు, తంతులు పంపారు. గుంటూరు, బెజవాడ, యేలూరు, రాజమండ్రి పట్టణాలలో ప్రదర్శనాలు, వూరేగింపులు జరిపారు, మున్సిపల్ అధికారులవద్దకు డిప్యుటేషనులు తీసుకు వెళ్ళారు. కార్మికులలో చెలరేగిన యీ అసంతృప్తిని ప్రభుత్వం గుర్తించి, మున్సిపాలిటీలలో పని చేసేవారికి కూడ రు. 16 లు కరువుభత్యం జనవరినుండి యివ్వాలని మున్సిపాలిటీలను హెచ్చరించింది.

కాని కొంతమంది మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లుకు, ఛైర్మనులకు, ఆఫీసర్లకు ఆదనపు కరువుభత్యం యివ్వటం యిష్టంలేక కుంటికాళ్లు అడ్డుపెట్టారు. కాని ప్రభుత్వం స్పష్టముగా కార్మికులకు రు. 16-0-0 లు కరువు భత్యం యివ్వాలని ప్రకటించింది. ప్రజలను నమ్ముకొని ప్రజారోగ్య రక్షణకై కృషిచేసే కార్మికులకు యిది విజయం.

కార్మికులను యెక్కువగా బాధించుచున్న సమస్యలలో జీతాల సమస్య ఒకటి. ఇతర వృత్తులవల్ల జీవించేవారెవ్వరికి ఇంత నికృష్టమైన జీతాలులేవు. కొన్నిచోట్ల, ముఖ్యంగా కాకినాడలో, మున్సిపాలిటీ పరిశుభ్రంగా వుంటుందని పేరుపడినచోట్ల కార్మికులకు రు. 6-0-0 జీతాలుకూడా యిస్తున్నారంటే ఆ మున్సిపాలిటీలకు తలవంపులు.

జీతాలవిషయమై ప్రభుత్వానికి అనేక విన్నపాలు పంపాము, డెప్యుటేషను కూడా వెళ్ళాం. కాని యిప్పటివరకుప్రభుత్వం. స్పష్టమైనవైఖరిని అవలంబించలేకపోయింది ప్రతి పట్టణంలోని కార్మికులజీతాలకు - మున్సిపల్ కార్మికుల జీతాలకు వ్యత్యాసముంటే తెలియపర్చమని ప్రభుత్వం స్థానికాధికార్లకు, హెల్తు ఆఫీసర్లకు తెలియపర్చింది. పైవివరాలు కార్మికులం తెలియపర్చాం. జూన్ 16 వ తేదీన ప్రభుత్వం, యీకార్మికులజీతాలుయెక్కువ చేసేవిషయంలోను, సగంజీతాలిచ్చి నిండుపని చేయించేవారి విషయంలోను పబ్లిక్ హెల్తు డైరెక్టరు ఆలోచిస్తున్నారని తెలియపరచింది.

ఈ జీతాలతోబాటు స్టాపునుకూడా ఎక్కువ చేయటాన్ని గూర్చి, సంఘాన్ని గుర్తించటానికి రూల్సు తయారు చేయుటనుగూర్చి విచారించుతున్నామని తెలియపరచింది.

వీటి విషయమై మన సంఘాలన్నీ తీవ్రముగా ఆందోళన జరిపి, మన న్యాయమైన కోర్కెలను సాధించుకోవాలి. ప్రజాసానుభూతిని పొందాలి, అందుకు మున్సిపల్ కార్మికులు తమ డ్యూటీలను లోపంలేకుండా నిర్వహించాలి.

— యల్. వి. రత్నం.

"ప్రజాశక్తి" కి విరాళాలిచ్చేది

జాతీయోద్యమ సాంప్రదాయాలలో పుట్టిపెరిగిన దేశభక్తులే

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రిపోర్టు

"ప్రజాశక్తి" దినపత్రిక నిధికి రు. 5 లక్షలు వసూలుచేయాలని కామ్రేడ్ సుందరయ్య పిలుపు యివ్వగానే, వివిధ జిల్లాలలో వేలకువేలు వాగ్దానాలొస్తున్నాయి.

ఎవరు యీ విరాళాలిచ్చేది? ప్రజలరక్తం పీలుస్తూ గాలిమేడలలో విహరించే జమీందారులుకాదు; దొంగ మార్కెట్లో అక్రమ లాభాలు సంపాదించుకునే షావుకార్లు కాదు. ప్రజల్లో పుట్టి, ప్రజల్లో పెరిగి, ప్రజా పోరాటాలలో ఆరితేరిన దేశభక్తులు; తమ రెక్కల కష్టంమీద ఆధారపడే సామాన్య రైతుబిడ్డలు; పూటకు భక్ష్యంలేని వ్యవసాయ కూలీలు; చాలీచాలని జీతాలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చుకునే ఉపాధ్యాయులు, కుట్టుపనివారు, వడ్రంగులు, చేనేత కార్మికులు.

భీమవరం తాలూకాలో యించుమించు పార్టీసభ్యులు, సానుభూతిపరులు జాతీయోద్యమ సాంప్రదాయాలలో పెరిగినవారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహం రోజుల్లో జైళ్లకువెళ్ళి, లాఠీ ఛార్జీలకు గురిఅయి, అప్పటినుంచి నిలకడగా స్వాతంత్ర్య సమరంలో తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తూవచ్చిన ప్రజా సేవకులు. ఈ నెల 3 వ తేదీని భీమవరంలో జరిగిన తాలూకా పార్టీ జనరల్‌బాడీ సమావేశంలో దిన పత్రిక పట్ల వీరు చూపిన ఉత్సాహం వర్ణనాతీతం. కామ్రేడ్ దండు అప్పలరాజు రు. 1000 లు. పెన్మెత్స సోమరాజు రు 1000, యాళబండి పోలిసెట్టి రు 500 — ఇలా ఒకరొకరే దిన పత్రిక నిధికి వాగ్దానాలు చేశారు. కామ్రేడ్ గొట్టుముక్కల వెంకటాద్రిరాజు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలోను, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీలోను కొంతకాలం సభ్యుడుగా ఉన్నాడు. కుటుంబం పేదదైనా, రు 100 దినపత్రిక నిధికి వాగ్దానంచేశాడు. పార్టీ అభిమాని సాగి కృష్ణంరాజుగారు రు. 300 యిస్తానన్నారు. కామ్రేడ్ పెన్మెత్స కృష్ణంరాజు రు. 400, మైలవరం చిట్టెమ్మగారు రు. 100, వాగ్దానం చేశారు. మొత్తం రు. 4300 వాగ్దానాలొచ్చాయి. ప్రజలనుండి మరో రు. 6000 వసూలు చేయడానికి కోటాలు తీసుకున్నారు.

నర్సాపురం తాలూకాలో

10 వ తేదీని 150 మంది పార్టీసభ్యులు, సానుభూతి పరులతో నరసాపురం తాలూకా జనరల్‌బాడీపాలకొల్లులో సమావేశమయింది. ఎం. ఎల్. అన్సారీగారు దినపత్రిక నిధికి రు. 1000 ఇస్తానంటూ ముందుకొచ్చారు కామ్రేడ్స్ విఠాకుల మాణిక్యాలరావు,భూపతిరాజు లక్ష్మీనరసరాజు, చెరి రు. 1000 వాగ్దానం చేశారు. కామ్రేడ్ కలిదిండి రామకృష్ణంరాజు రు. 1116, రుద్రరాజు అయ్యపరాజు రు. 200, ఎల్. సి. ఎల్. నారాయణరాజు రు. 200 యిలా వందలు, వేలు వాగ్దానాలు యిస్తూంటే, చేనేత పారిశ్రామికుడు పార్టీఅభిమాని యైన బసవయ్యగారు తన వంతు రు.30అన్నాడు. తరవాత, కుట్టుపనివారు, చేతి పనులవారు,వ్యవసాయకూలీలు ఒక్కరొక్కరే రు. 5, 10, 15 యిలా వాగ్దానాలు ప్రారంభించారు. గుమాస్తాలు, ఉపాధ్యాయులు తమకు వచ్చే సెలజీతాలు రు. 25, 30, 35, 40 - దినపత్రికకు యిస్తామని ముందుకొచ్చారు. శ్రీలుమాత్రం త్యాగం చేయలేదన్నట్లు, ప్రేరేప భానుమతిగారు రు. 116, పరకాల సుశీలాదేవిగారు రు. 16 వాగ్దానం చేశారు. నెక్కలపూడి సుబ్బాయమ్మగారు బంగారపుఆభరణాన్ని తీసియిచ్చారు,ఇంతలో తెల్లని వస్త్రాలు ధరించి, ఒక మూలగా కూర్చున్న ఒక క్షత్రియ స్త్రీ తన రెండు చేతులనున్న బంగారపు గాజులుతీసి, సంతోషంగా ప్రక్కనున్న కామ్రేడ్‌కి అందించింది. ఈమెపేరు రుద్రరాజు బంగారమ్మగారు. ఈమె 1932 లో కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారం ఆంధ్రరత్న భవనాన్ని (బెజవాడ) పోలీసుల స్వాధీనంనుంచి విముక్తిచేయడానికి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లానుంచి వెళ్ళిన ఏకైక స్త్రీ,సుమారు 16 ఏండ్లుగా యీమె ప్రతి జాతీయోద్యమంలోను ఉత్సాహంగా పాల్గొంటున్నారు. భర్త జైలుజీవితంతో ఆరోగ్యంచెడి చనిపోయాడు. బిడ్డలు స్వతంత్రులయారు. వారిలో ఒకాయన పార్టీసభ్యుడు. ఇప్పుడీమె తనకు మిగిలిన ఆ బంగారుగాజులు సహితం నిధికి ఇచ్చివేసింది.

ఈవిధంగా, మొత్తం రు. 5379 వాగ్దానాలొచ్చాయి మరొక రు. 5000 ప్రజలనుండి వసూలుచేయడానికి కోటాలు తీసుకున్నారు.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో

12 వ తేదీని తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా జనరల్‌బాడీ మీటింగు పెంటపాడులో జరిగింది. కామ్రేడ్ సుంకవల్లి రాజగోపాలరావు రు.1000, నడింపల్లిసోమరాజు రు.1000-0-0, పసల సత్యనారాయణగారు రు. 1000, ఒక అభిమాని రు. 1000, కామ్రేడ్ వంకిన వెంకటరత్నం రు. 300, మందలపర్తి వెంకటనారాయణ రు. 600, ఇందుకూరి సుబ్బరాజు రు. 500 - ఇలా పదులు, పాతికలు, వందలు వాగ్దానాలొచ్చాయి. సెలవుమీద వచ్చిన ఒక సైనికుడు పార్టీ మీద గల అభిమానంకొద్దీ తన వంతు రు. 25 అన్నాడు.

ఇలా మొత్తం రు. 6250 వాగ్దానాలొచ్చాయి. ప్రజల్లో వసూలుచేసుడానికి మరో రు. 5000 లకు కోటాలుతీసుకున్నారు.

తణుకు తాలూకాలో

13 వ తేదీని జరిగిన తణుకు తాలూకా జనరల్‌బాడీ సమావేశంలో కూడా ఈ ఉత్సాహమే ద్యోతకమైంది. కామ్రేడ్స్ కలిదిండి సూర్యనారాయణ రు 2500, పెన్మెత్స నరసింహరాజు రు 2000, మరొక కామ్రేడ్ రు. 4000, ఒకఅభిమాని రు 3000, బూరుగపల్లి అచ్యుతరామన్న రు 1000, తాడి సుబ్బారెడ్డిగారు రు 200, నెక్కంటి శ్రీరామమూర్తిగారు రు. 116, "ప్రజాశక్తి" నిధికి వాగ్దానాలు చేశారు. వ్యవసాయకూలీ కామ్రేడ్స్ గంగులూరి సుందరావు రు. 5, నేతల రామన్న రు. 5 యిలా అయిదులూ పదులూ యిస్తామని నిలబడి చెబుతూంటే, వారిముఖాలలో ఆనందం తొణికిసలాడింది. మొత్తం వాగ్దానాలు రు. 15361. కామ్రేడ్ దేగల వెంకటరత్నమ్మ తనవంతు రు. 10 లు అంటూ నోటు చేతిక్చింది. ఈమె భర్త కామ్రేడ్ దేగల సూర్యనారాయణ పార్టీ వేతనం తీసుకొని హోల్‌టైమరుగా పనిచేస్తున్నారు. ఏవిధమైన ఆస్తిలేదు. అయినా వెంకటరత్నమ్మగారు రు 10 లు యిచ్చిందంటే, పార్టీపత్రిక యెడల ఆమెకెంత అభిమానం ఉన్నదో ఊహించుకోవచ్చును.

"కామ్రేడ్! నీకు ఉన్నది $2\frac{1}{2}$ యకరాలే గదా. అందులో కొంత అమ్మితే, నీకుటుంబ పోషణ ఎలా జరుగుతుంది? రెండువేలు ఎలా తెస్తావు?" అని అగ్రనేతను కామ్రేడ్ కోటిపల్లి అప్పన్నను ప్రశ్నిస్తున్నాడు. అప్పన్న "పరవాలేదు! ఎలాగోగడుపుకుంటాం లెండి" అన్నాడు. ఒక గుమాస్తా కామ్రేడ్ నావంతు రు. 30 అన్నాడు. అగ్రనేతను "పెళ్ళాం పిల్లల్ని పస్తులు పడుకోపెడతావా?" అని ప్రశ్నించాడు. గుమాస్తా కామ్రేడ్, 'ఈ రు30లు నా అదాయంలేనివాడు జీవించడంలేదా?' అన్నాడు. ఒక వ్యవసాయ కూలి రు. 15 యిస్తానని జంకూ గొంకూ లేకండా వాగ్దానం చేశాడు "ఎన్నాళ్లు కష్టించి కూడబెడతావు?" అని అడిగితే, మూడుమాసాలు చాలునని జవాబు!

— మా విలేఖరి

దినపత్రిక నిధి వసూళ్లు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

శ్రీయుతులు

మొటమర్తి రామమోహనరావు	10	0 0
కొల్లిపర మధుసూదనరావు	4	0 0
గుత్తా ఆంజనేయులు, చాటపర్రు	300	0 0
గారపాటి నాగేశ్వరరావు, పాతపెదపాడు	10	0 0
అన్నే వెంకటకృష్ణయ్య,సత్రంపాడు	10	0 0
పర్వతనేని సుబ్రహ్మణ్యం, పోతునూరు	20	0 0
దాసరి మల్లికార్జునరావు, ఏలూరు	5	0 0
మొయిదా నరసింహారావు, ఏలూరు	5	0 0

కడియాలచంద్రయ్య(ఏలూరు) బంగారపు ఉంగరం. అన్నే లక్ష్మీనరసయ్య, సత్రంపాడు, నాలుగు వెండిమట్టెలు. వి. వి. ఎస్. శర్మ, ఏలూరు, బంగారపు ఉంగరము. రంభా సీతారత్నం, ఏలూరు, రెండు వెండి తోడాలు, ఒక తిరుగుడుపువ్వు. సోమాదుల రామలక్ష్మి, ఏలూరు, మూడు వెండిగాజులు. కొండ్రు బుచ్చమ్మ ఏలూరు, రెండు వెండి మట్టెలు. మధ్యాహ్నపు కాశేశ్వరరావు, ఏలూరు, ఒక వెండిగ్లాసు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా

శ్రీయుతులు

చిట్టూరి నాగభూషణం,అముజారు	200	0 0
రమణం శ్రీరాములు కొత్తపల్లి	200	0 0
కొండేటి శేషయ్య ..	200	0 0

నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీయుతులు

మాలపాటి సీతయ్య	10	0 0
మెతుకు వెంకయ్య	10	0 0
ఉప్పరపాలెం చిల్లరవసూళ్ళు	30	0 0
బోగోలు చిల్లరవసూళ్ళు	4	0 0

చిత్తూరు జిల్లా

పుత్తూరు తాలూకా

శ్రీయుతులు

కె. రామచంద్రారెడ్డిగారి వివాహంలో	10	0 0
చింతకాలవగ్రామం వసూళ్ళు	6	0 0
రావిళ్ళవారిపల్లి ..	5	0 0
అమ్మిగుంట గ్రామం ..	13	0 0
కమ్మపల్లిగ్రామం ..	9	0 0

కర్నూలుజిల్లా

నంద్యాల తాలూకా కుడిదేడు గ్రామం నుండి	100	0 0
కృష్ణారెడ్డిగారు, పాణ్యం	25	0 0
ఆర్. తిప్పారెడ్డిగారు, కర్నూలు	25	0 0

రాష్ట్రకమిటీ వసూళ్లు

శరంచంద్రగుప్తగారు, కొల్లూరు	20	0 0
కాటూరు బాలసంఘం వసూళ్ళు	2	8 0
ఎస్. ఎస్. నారాయణమూర్తిగారు, మద్రాసు	5	0 0
శ్రీమతిపద్మావతమ్మగారు, నంద్యాల	100	0 0
పిడికిటి నారాయణమూర్తిగారు, బెజవాడ	108	0 0
మాచెర్ల వెంకటరత్నంగారు, కతెవరం	5	0 0
సూదాన శ్రీహరిగారు, బెజవాడ	2	2 0
కె. అప్పారావుగారు	5	0 0

★

వివాహ కట్నాలు

కృష్ణాజిల్లా దివితాలూకా ఘంటసాలపాలెం కాపురస్తులు వేమూరి వెంకయ్యగారి కుమారుడు గోపాలరావుగారు వారి వివాహ సందర్భంలో "ప్రజాశక్తి" దిన పత్రికకు రు 500 లు, కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘానికి రు 300 లు, కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థి సంఘానికి రు100 లు, కృష్ణాజిల్లా యువజన సంఘానికి రు 50 లు, కృష్ణాజిల్లా మహిళా సంఘానికి రు 50 లు, మొత్తం వెయ్యి రూపాయిలు భూరి విరాళం చదివించారు.

నెల్లూరుజిల్లా విడవలూరు గ్రామంలో కామ్రేడ్ చేపూరు వెంకయ్యకు, చొప్పా శంకరయ్యగారి పుత్రిక శేషమ్మకు జరిగిన వివాహ సందర్భంలో వధూవరులిద్దరూ జిల్లా పార్టీకి రు 10, జిల్లా రైతుసంఘానికి రు 10, విరాళాలిచ్చారు.

నెల్లూరుజిల్లాలోనే కొండపి గ్రామంలో పరాకుశం వెంకటరమణాచార్యులుగారి ఇంట్లో జరిగిన శుభకార్య సందర్భంలో రు. 14 లు పార్టీనిధికి విరాళంగా యిచ్చారు.

జిల్లాలవారీ వసూ[illegible]

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా	3[illegible]
తూర్పుగోదావరి	[illegible]
నెల్లూరుజిల్లా	[illegible]
చిత్తూరుజిల్లా	[illegible]
కర్నూలు జిల్లా	[illegible]
రాష్ట్రకమిటీ	[illegible]
మొత్తం	[illegible]

ప్రజాశక్తి, 27-6-1945

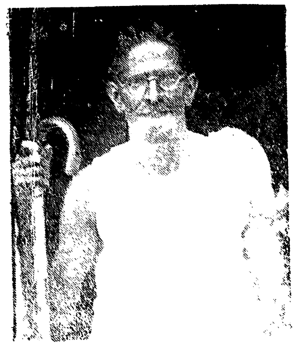

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు
కామ్రేడ్ వి. వి. నరసింహం

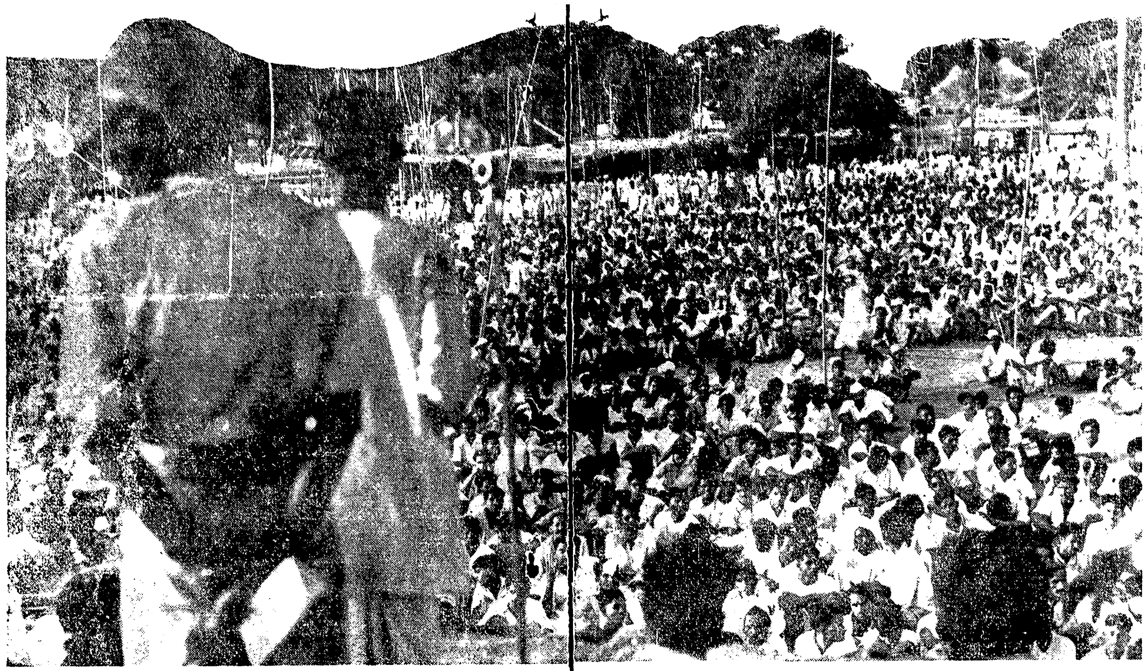

పతాకోత్సవం జరిపిన
కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు

ప్రథమ ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ మహాసభ దృశ్యాలు

మహాసభా ప్రారంభకులు
కామ్రేడ్ కుర్బాన్

జట్టుకార్మికసంఘ నాయకులు
ఎడమనుండి : వంగానూరన్న, జట్టుసంఘ అధ్యక్షులు.
విరోతిపత్యం జట్టుసంఘ అధ్యక్షులు, జి. యస్. బాలాజీదాస్ వగైరా

కృష్ణా పిక్చర్ ప్యాలస్‌లో ప్రతినిధుల
సమావేశానంతరం ప్రతినిధులువస్తున్న దృశ్యం

మహాసభ సందర్భంలో అహోరాత్రులు పాటుపడి, అందరి ప్రశంసలందిన 550 మంది వలంటీర్లు
వీరందరూ రాజమండ్రి నివాసస్థులే

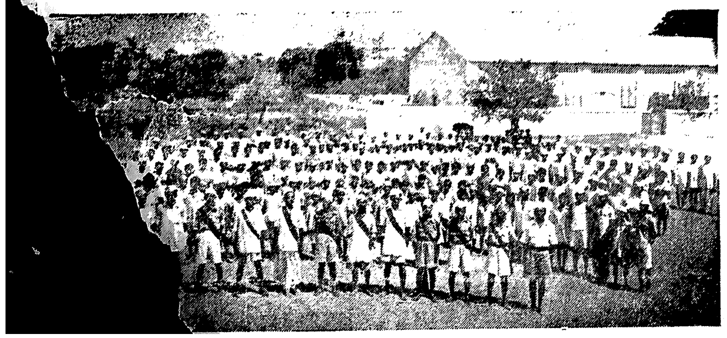

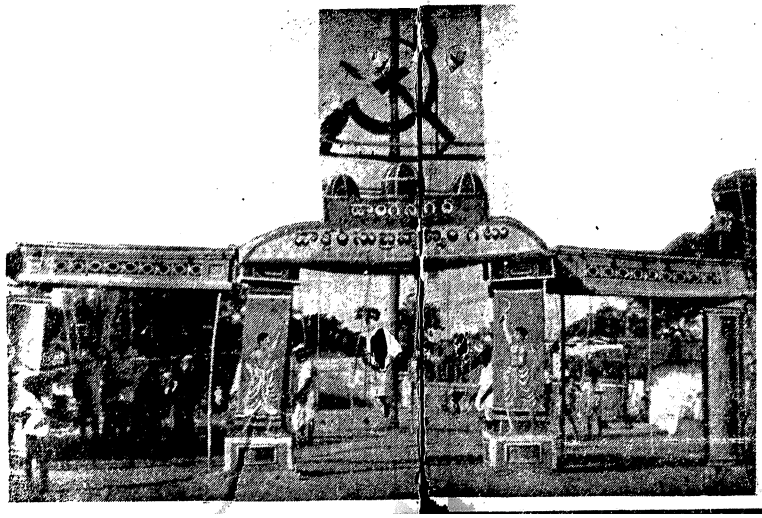

కుడివైపునుంచి : జి. యస్. బాలాజీదాస్; తమిళనాడ్ ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు నాయకుడు కామ్రేడ్ బాలచంద్ర మీనన్; మహాసభాధ్యక్షులు, ఆంధ్ర టెక్స్‌యూనియన్‌కౌన్సిలు అధ్యక్షులు కామ్రేడ్ సి. వి. కె. రావు; కామ్రేడ్ కుర్బాన్; కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు; ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్‌కౌన్సిల్ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.

కశింకోట రైతుల ఒత్తిడికి జమీందారులొంగివచ్చాడు

అనకాపల్లితాలూకాకశింకోటగ్రామంలోని భూములు కశింకోట ఎస్టేటువారివి. జమీందారు అశ్రద్ధవల్ల ఎస్టేటులోని జలాశయాలన్నీ మరమ్మతులేక పూడిపోయాయి. కుంచాలచెర్వు, దీనిక్రింది ఆయకట్టు (384 ఎకరాలు) 60 సంవత్సరాలనుండి మరమ్మతు లేదు. కృష్ణంరాజు కాలువ, కాశీమదుం కాలువ, 1901 లో మరమ్మతు చేయబడ్డాయి గాని, దరిమిలాను మరమ్మతులేక, పూర్తిగా నేటవేసింది. నీరు పారుటకు ఎన్నిసార్లు మహాజర్లు పెట్టినా, అతీ-గతీ లేదు.

16-1-45 న 200 మంది సంతకాలతో పెటీషను పెట్టారు. దానికీ జవాబులేదు.

ది 2-6-45 తేదీని 100 మంది రైతులతో కామ్రేడ్ రమణమూర్తి రాయబారం వెళ్ళాడు. మరమ్మతులకు జమీందారు అనేక సాకులు చెప్పాడు. కామ్రేడ్ మూర్తి వాటిని ఖండిస్తూ అధికోత్పత్తికి చేయబడిన చట్టాన్ని ఎత్తి చూపాడు. ఉపేక్షవల్ల పంట ఏవిధంగా నష్టపడుతోందో వివరించాడు.

కశింకోట ఎస్టేటువారసులైన శ్రీ అచ్యుతం పంతులుగారుకూడా రాయబారవర్గంలో ఒకరు. వీరు యిలా అన్నారు: "రైతులు కండలు కరిగించి, చమటోడ్చి, పడే కాయకష్టంమీద మనం భవనాలు నిర్మించుకున్నాం. అన్ని సుఖాలు అనుభవించాం. కడగండ్లు మాత్రం వారికి మిగిల్చాం. అనాడు రైతులు మనం చెప్పిందే వేదం అనుకున్నాడు. ఒంటరి, ఏం చేస్తాడు? ఈనాడు రైతు కళ్లు తెరిచాడు - సంఘబలంతో ముందుకు పోతున్నాడు. ఈ విషయం మనం కూడా గుర్తించి-వాళ్ళతో కలసియుంటేనే మనకు భవిష్యత్తువుంది లేకుంటే. వారి పూర్వపు జీవితమే మనకూ తప్పదు"

కామ్రేడ్ మూర్తి రోజూ రైతుల్ని తీసుకొని, ఎస్టేటు మేనేజర్ను కలుసుకుంటూ ఒత్తిడి చేస్తుంటే, ఇదిగో - అదిగో అంటూ కాలయాపన చేయడం మొదలు పెట్టారు. కూలీలు దొరుకుట లేదన్నారు. కామ్రేడ్ మూర్తి స్వయంగా గ్రామాలు తిరిగి చివరకు కశింకోట నిమ్నజాతులవారిని ఒప్పించి, 40 మందిని తీసుకవెళ్ళగా-ఎక్కడాలేని తక్కువ రేట్లకు చేయమన్నారు. కూలీలందుకు ఇష్టపడలేదు. చివరకు 0-12-0 కు ఒప్పించాడు ఉభయులను. మర్నాడు కూలీలు తవ్వకు ప్రయణమయ్యారు.

10-6-45 ని ప్రారంభమయిందిపని. మరో అవాంతరం - వచ్చింది. ఎవరో, ఎక్కడో, అన్నారట 0-10-0 కు చేస్తామని-అందుకని కామ్రేడ్ మూర్తి లేకుండాచూచి పని అపించమన్నాడు మేనేజరు. మధ్యవర్తులు రైతుల్లో విషప్రచారంచేసి రైతుల్ని లోబర్చుకొందామనిచూచారు. కాని రైతులందుకులొంగలేదు. పని అగితే మర్యాద దక్కదని నిక్కచ్చిగా చెప్పారు. వెంటనే మూర్తికి వర్తమానం అందింది. మేనేజరును కలుసుకున్నాడు. తప్పుతోవ తొక్కొద్దని హెచ్చరించాడు.

మేనేజరు స్వయంగా కూలీలను మోసగించబోయారు. "బాబూ! మూర్తిగారిమాట మీద వచ్చినాంగాని ఎస్టేటుపని అంటే మేం అసలు రామండి." అన్నారు. దానితో పులుసు విరిగింది కూలీలు కూలితో నిమిత్తంలేకుండా ఉత్సాహంతో "తవ్వాలి తవ్వాలి కూలన్నా" అంటూ చురుగ్గా పనిచేశారు. 1 రోజులో 30 మంది కూలీలు 4 యూనిట్లు పనిచేశారు. ఎస్టేటువారు తనిఖీచేశారు. మారు మాటలేదు. పనిసాగిపోతూంది. గ్రామంలోంచి పాటలుపాడుకుంటూ కూలీలుబారులు తీర్చినడుస్తూంటే గ్రామంలోని ప్రజల ఆనందం పట్టతరంకాదు. "కూలీసంఘానికి జై" అంటూ గ్రామం మారుమ్రోగేలా జయధ్వానాలతో 40 ఏళ్ళనుండి మరమ్మతు యెరుగని కాలువలు యీరోజున పూర్తిగా త్రవ్వబడుతున్నాయి. "మనం అంతా ఒక మాటమీద నడచుకుంటే. ఏ పని సాధ్యంకాదు?" అనుకుంటున్నారు ప్రజలు.

కాల్వ మరమ్మతులకు సూచనలు

ఈ నెల 8 వ తేదీన పాలపర్రులో (బాపట్ల తాలూకా) యం. బసవపున్నయ్యగారి అధ్యక్షతను ఫిర్కా రైతు మహాసభ జరిగింది. సభకు 3000 మంది హాజ[...]య్యారు. కామ్రేడ్స్ శ్రీకృష్ణ, వి. వి. శివ[...]గారలు జాతీయఅంతర్జాతీయ, రాజకీయ [...]తులు వివరిస్తూ, భారత దేశంలో [...]యు బలపడింది వివరిం[...]పున్నయ్యగారు ఆంధ్రదేశం [...]లను యెదుర్కొని, రైతు[...]ర్చుకోవలసిందని హెచ్చ[...]నాజియదళంచే 'కష్టజీవి' [...]ంది.

1. నల్లమడ కాలువఅన్న[...] వరకువంకరలెక్కువగు[...]తమై పొలాలుదోకుదార[...]దమేగాకుండా, వేసవిఎరువులన్నీకొట్టుకపోవుచున్నవి. అంతేగాదు, గుంటూరు - పర్చూరు రోడ్డుగుండా గండ్లుపడి, ట్రాఫిక్ కు కూడా చాలా యిబ్బంది గలుగుచున్నది. కావున నల్లమడ వంకరలుతీసి, సరాసరిగా త్రవ్వించి రైతాంగాన్ని లక్షలకొద్ది నష్టాన్నుండి తప్పించి. ప్రభుత్వం అధికాహారోత్పత్తికి తోడ్పడగోరుచున్నాం.

(2) సాకికాలువ అనంతారం (నర్సరావుపేట తాలూకా) వద్ద చవిటిపొలాలలో పుట్టి గన్నెపూడి, తిమ్మరాజుపాలెం, దేవరపల్లి, బోడవాడ, రమణాయపాలెం, గ్రామాల ప్రక్కగా ప్రవహిస్తూ, నర్సాయపాలెంవద్ద బకింగుహాము కాలువ దొంగ తూములలో పడుచున్నది. ఈ కాలువ చవిటి ప్రదేశంలో పుట్టడంవల్ల వర్షపు నీరు చవిటిసారంతో ప్రవహిస్తున్నది. కాలువ తగినంత లోతు, వెడల్పు లేనందున కాలువక్రింది భూములన్నిటికీ యీ చవిటినీరు పడుటవలన భూమి అంతా చవుడెత్తి పంట తగ్గిపోయినది. రైతులు విపరీతంగానష్టం పొందుతున్నారు. ఈకాలువ పుట్టేప్రదేశానికి అరమైలుదూరంలో "పర్చూరు వాగు" సారవంతమైన నీటితో ప్రవహిస్తున్నది. కావున ఆ అరమైలుదూరం త్రవ్వి, సాకి కాలువకు వెడల్పు, లోతు చేయించినయెడల చవిటినీరు వరదపెట్టకుండా ముందే పోతుంది. పర్చూరువాగు నీరు యీ కాలువకు వస్తే, భూములన్నీ సారవంతమై సరైన పంట పండుతుంది. అంతేగాదు. పర్చూరువాగు నీరు కొంత సాకి కాలువకు రావడంవలన పర్చూరు-చీరాలరోడ్డుకు వరద దెబ్బ తగ్గుతుంది, కావున ప్రభుత్వం వెంటనే సాకికాలువనుపర్చూరువాగుకు కలిపి వెడల్పు, లోతు చేయించాలని కోరుతున్నాం.

(3) బందిబట్లాలు యింతవరకు యీ ఫిర్కాకు ఏమీ సప్లయి చేయలేదు. వెంటనే సప్లయి చెయ్యాలని కోరుతున్నాం.

జి. పిద్దయ్య.
బాపట్ల తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శి.

అనంతపురం జిల్లా రైతుమహాసభలో ఒక దృశ్యం

నెల్లూరు జిల్లాలో రాగుల రిక్విజిషన్

ఆత్మకూరు తాలూకాలో యీ మధ్య రైతులవద్ద స్థానికాధికారులు రాగుల రిక్విజిషన్ ప్రారంభించారు. కాని, ఎంతపండిందో, ఎంత అవసరం ఉన్నదో, ఎంత అమ్మకానికి మిగిలిందో - అనే విషయాలు తెలుసుకోకుండా రిక్విజిషన్ చేస్తున్నారు. పైగా, యీ తాలూకాలో పోయిన సంవత్సరం జొన్న పైరు పూర్తిగా దెబ్బతింది. కారణం, అధిక వర్షాలవల్ల అదునుతప్పి పైరువేయడం, వేసిన తరవాత వర్షాలు లేక పోవడం. ఈప్రాంతపు ప్రజలు ఎక్కువమంది మెట్టధాన్యాలే తింటారు. ఈపరిస్థితుల్లో రాగుల రిక్విజిషన్ ప్రారంభమైంది. రైతుల అవసరాలెంతో, రిక్విజిషన్ కి యెంత మిగులుతుందో, అలోచించకుండా తహసిల్దారుగారు రిక్విజిషన్ చేస్తున్నారు. ఉన్నదాంట్లో సగం యిచ్చితీరాలని పట్టుబడుతున్నారు. కొద్దిగా పండితే, సగంయివ్వమనడం మామూలైంది. ఉదాహరణకు, కుప్పకుపాడు గ్రామంలో పూసాల రామయ్య; చిన్నయ్య అనే ఇద్దరు రైతులవద్ద 12 తూములివ్వమన్నారు. వారికి పండింది 3 పుట్లు మాత్రమే. ఇతరపంట యేదీ వారికి పండలేదు. వారియింట్లో చిన్నా పెద్దాకలిపి మొత్తం 22 మంది ఉన్నారు. పైధాన్యం వారికి 6 నెలలకంటె రాదు. పై వివరాలన్నీ రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరుకు, తహసిల్దారుకు, తెలియజేశారు. కాని వారు వినిపించుకోలేదు. దేవూరు, బండారుపల్లె గ్రామాలలో కూడా యీ విధానమే అమలు జరపబడింది.

పోనీ ధరఅయినా సరిగావుందాఅంటే, చాలా తక్కువరేటు యిస్తున్నారు. ఇప్పుడు రాగులు పుట్టికి రు. 180 లు ధర అమల్లోఉంది. గవర్నమెంటు యిస్తామన్న ధర రు. 144-6-0, వడ్లధర పుట్టి 1 కి రు 148 అని ప్రభుత్వమే నిర్ణయించింది. వడ్లధరకంటె కూడా రాగులధర తక్కువగా నిర్ణయించడం న్యాయంకాదు. కాబట్టి, రైతులు రిక్విజిషన్ పద్ధతికి హృదయపూర్వకంగా సహకారం చెయ్యాలంటే, రైతుల అవసరాల్ని గుర్తించి, అమ్మగలిగినవారినుండే రిక్విజిషన్ చేయాలి. ధర పుట్టి 1కి రు. 170 తక్కువకాకుండా నిర్ణయించాలి.

ఈ కోర్కెలను బలపరుస్తూ 18-6-45 వ ఆత్మకూరులో శ్రీ ముంగమూరి నరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినబహిరంగసభలో తీర్మానం గావించబడింది.

జి. సి. కొండయ్య,
నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘ సహాయకార్యదర్శి

ప్రజాశక్తిచందావివరాలు

సంవత్సర చందా	5—0—0
అర్ధసంవత్సర చందా	2—8—0
మూడునెలలచందా	1—4—0

రాయలసీమ కళాశాలలో

విద్యా సౌకర్యాలు ఎక్కువచేయాలి

బి. గోపాలకృష్ణ
అనంతపురం జిల్లా విద్యార్థి సంఘ ఆర్గనైజరు

రాయలసీమ విద్యార్థుల, ప్రజల ఐక్యఆందోళన

అనంతపురం, బళ్ళారి, కడప, కర్నూలు -ఈనాలుగు జిల్లాలకు ఉన్న కాలేజీ ఒక్కటి మాత్రమే. ఈనాలుగు జిల్లాల్లోని విద్యార్థులు ఉన్నత విద్యకు అనంతపురం సి. డి. కాలేజీకి (రాయలసీమకళాశాల) రావలసియుంది. ప్రతి సంవత్సరం కొత్త హైస్కూళ్ళు ఒక్కొక్క జిల్లాలోను తెరువబడుతున్నాయి. ఇందుకు కారణం, విద్యార్థుల సంఖ్య పెరగటం, రాయలసీమ యువకులలో విద్యావాంఛ ఎక్కువవటం. ఈవిధంగా హైస్కూళ్ళ సంఖ్య ఎక్కువౌతున్నకొద్దీ ఉన్నత విద్యను వాంఛించే విద్యార్థులసంఖ్యకు అనుగుణ్యంగా ప్రభుత్వం కొత్త కళాశాలలు రాయలసీమలో స్థాపించిందా అంటే, లేదు. పోనీ, ఉన్న కళాశాలనైనా అభివృద్ధి పరిచిందాఅంటే, అదీ లేదు. పైపెచ్చు, ఉన్నదానిని అధోగతికితీసుకపోతున్నారు అధికారులు. క్రింది లెక్కల వల్ల కాలేజీయొక్క "అభివృద్ధి" ఎలావుందో తెలుసుకోవచ్చు.

సంవత్సరం	కళాశాలలోని విద్యార్థుల సంఖ్య.
1942 - 43	618
43 - 44	528
44 - 45	447

ఈవిధంగా ప్రతి సంవత్సరం విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుతూ వచ్చింది. కారణం? కావలసినంత మంది విద్యార్థులు కాలేజీలో చేరడానికి రాకపోవడమా? కాదు. 44 - 45 సంవత్సరంలో జూనియర్ ఇంటర్ మీడియట్ లో చేరడానికి కాలేజి అధికారుల లెక్కల ప్రకారమే 335 మంది వచ్చారు. (వీరుగాక, 50 అప్లికేషన్లు వచ్చినవి) ఈ 335 గురిలో 183 మందిని మాత్రమే చేర్చుకున్నారు. కాలేజి అధికారుల లెక్కల ప్రకారం, 100కి53రు విద్యార్థులు చేర్చుకోబడినారు. 100 కి 47 (152) మందిని తిరగగొట్టినారు.

కాబట్టి, తగినంతమంది విద్యార్థులు రాకపోవడంకాదు సంఖ్య తగ్గడానికి కారణం. అధికారులు కాలేజీలో సీట్లుతగ్గించడంవల్లను; ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ ఇండియన్ హిస్టరీ అనే గ్రూపును తీసివేయడంవల్లను, తగ్గింది.

రాయలసీమకాలేజీలో సీట్లుదొరక్కపోయినా గుంటూరు, మదనపల్లి, మద్రాసు కాలేజీలలో చేరి చాలమంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారనీ, ఏదో ఒక పట్టణానికివెళ్ళి రాయలసీమ విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్య సంపాదిస్తున్నారనీ, కాబట్టి యీ కాలేజిని గురించి అందోళనపడ నవసరం లేదనీ, కొందరు వాదించవచ్చు. కాని, అలా గుంటూరు, మద్రాసువంటి దూర ప్రదేశాలకు పోయి, చదువుకునే విద్యార్థులెవరో మనం గమనించవలసియుంది. లక్షాధికారులు, పెద్దపెద్దరైతులు, వర్తకుల బిడ్డలు. సాధారణ కుటుంబాలలో పుట్టిన బిడ్డలు అనంతపురం సి. డి. కాలేజీలో సీట్లు దొరక్క, దూరప్రదేశాలకుపోయి చదువడానికి శక్తిలేక, విద్యార్థి దశనుండి విరమించుకోవలసి వస్తూంది.

భోజన, నివాస వసతులు

రాయలసీమ కాలేజీకి ఒక హాస్టలుంది. కానిఅందులో 140మందివిద్యార్థులకు మాత్రమే భోజన, నివాస వసతులు ఉన్నాయి. భోజన [...] లేనందువల్ల, నివసించడానికి గదులు చిక్కక పోవడంవల్ల, ఎక్కువమంది విద్యార్థులు హాస్టల్లో చేరవలెనని కుతూహలపడుతున్నారు. విద్యార్థుల కోర్కెను గుర్తించి 1942-43 లో సి. డి. యస్. చెట్టి (అప్పుడు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు) ఒక పెద్దయింటిని బాడుగకు తీసుకొని, సబ్ హాస్టలు తెరిచారు. దీనితో భోజనవసతుల సమస్య కొంతవరకు తీరింది. కాని, ఆ ప్రిన్సిపాలు ఆసంవత్సరమే ట్రాన్సఫరై పోయి, కె. పి. జి. మీనన్ ప్రిన్సిపాలుగా వచ్చారు. నేడు వీరే ప్రిన్సిపాలు. ఈ మీనన్ గారు, ఉన్న సబ్ హాస్టలును, 43-44 లో ఊడబెరికినారు. దానికి మారుగా ప్రత్యేకవసతులేమీ కల్పించలేదు. మూడు నెలలు కూర్చుని, తరువాత హాస్టల్లో 50 మంది విద్యార్థులకు మాత్రం భోజన వసతులు యిచ్చారు. కాని 44-45 సంవత్సరం వచ్చేసరికి ఆ భోజనవసతి కూడ పోయింది. దీనివల్ల విద్యార్థులు హోటళ్ళలో సరియైన భోజనం దొరక్క, నివసించడానికి ఇండ్లు చిక్కక, చాల బాధలకు గురికావలసి వచ్చింది. దీనిపై విద్యార్థి సంఘం ఆందోళనచేసి డెప్యుటేషన్ తీసుకుపోతే, సబ్ హాస్టలు తెరుస్తాము, లేదా, భోజనవసతులు కల్పిస్తామని చెప్పుచూ కాలయాపన చేశారు. కాని, చెప్పిన దొక్కటీ చేయక పోయారు. తమ పుత్రులు, పుత్రికలు విద్యావంతులవుతారని రాయలసీమ వాసులకు కళాశాలపై గంపెడంత ఆశ ఉన్నది. స్కూల్ఫైనల్ ప్యాసై, కాలేజీలో చేరి, ఉన్నతవిద్య పొందుదామనే కోరిక ఎక్కువమంది విద్యార్థులలో ఉంది. కాని, ఉన్న ఒక్క కళాశాల అభివృద్ధి కావడానికి మారు అధోగతికి పోతూవుంది. అందరికి - విద్యార్థులకు, వారి తల్లిదండ్రులకు - విరాశ కలుగుతోంది.

ఆనర్స్ కోర్సు పెట్టాలి

1945 - 46 సంవత్సరం కాలేజీలో బి. యస్. సి. పెట్టటానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. సంతసించవలసిన విషయమే. అయితే ఉత్తర జిల్లాలవిద్యార్థులు ఆనర్స్ చదువడానికి ఆంధ్రాయూనివర్సిటీఉంది. దక్షిణజిల్లాలవారికి మద్రాసు, చిదంబరం, తిరుచునాపల్లి, తిరువాన్ కూరులు గలవు. మధ్యరాయలసీమవిద్యార్థులే ఆనర్స్ చదవటానికి అనర్హులు! ఆర్థికంగా వెనుకబడివున్నా, రాయసీమ విద్యార్థులు తెలివితేటలందు, బుద్ధిబలమందు ఎవ్వరికి తీసిపోరు. కాబట్టిప్రభుత్వం 1946 - 47 నుంచయినా ఆనర్స్ కోర్సు రాయలసీమ కాలేజీలో తెరువవలసియుంది.

సెలవుల్లో విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కృషి

అనంతపురంజిల్లా విద్యార్థిసంఘం రాయలసీమ కాలేజీలో యెక్కువ విద్యా వసతులకై వేసవిసెలవులలో ఆందోళనచేయనిశ్చయించుకుంది. కాలేజీలోని పరిస్థితులను నాలుగుజిల్లాల్లోని విద్యాభిమానులకు తెలియజేయవలెనను కుంది. యదార్థపరిస్థితులను తెలియపరుస్తూ, కావలసిన వసతులగూర్చి పెద్దలసహాయంతో ఒక మెమోరాండము తయారు చేసినాము. అనంతపురం, హిందూపూరు, పెనుగొండ, పట్టణములలో ఆమెమోరాండంపై ప్రముఖులు సంతకాలు చేసినారు. అలా సంతకాలు చేసిన వారిలో కాంగ్రెసు పెద్దలు, ముస్లింలీగర్సు, రావుబహదూర్లు, విద్యాశాఖాధికార్లు, బార్ అసోసియేషన్ సెక్రటరీలు, అధ్యక్షులు మొదలైనవారు కలరు. అనంతపురంలో ఒక బహిరంగసభ యీ సమస్యమీదే జరిపాం. సభకు కన్వీనర్సు జిల్లా కాంగ్రెసు అస్సెంబ్లీ వైస్ ప్రెసిడెంటు, జిల్లా ముస్లింలీగు సెక్రటరీ, రావుసాహెబులు, జిల్లా విద్యార్థి ఫెడరేషను ఆర్గనైజరు మున్నగువారు. ఈసభ పైమెమోరాండమును ఆమోదించింది; అది అధికార్లకు పంపబడింది. ఈవిధంగా విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కార్యకర్తలు బళ్ళారి, అదోని, కర్నూలు మొదలైన ప్రదేశాలు తిరిగి, ఆ పట్టణాలలోని పెద్దలకు కాలేజీ పరిస్థితులు తెలియచేసినారు. ఆ జిల్లాలనుండి ముఖ్యమైనవారి సంతకాలతో అధికార్లకు మెమోరాండం పంపబడింది. కర్నూలులో ఒక బహిరంగ సభ పెట్టి ఆందోళన చేసినాము.

ఇలా మేము పరిస్థితులనుగూర్చి జిల్లాలలో తెలియచేయడంవల్ల ఫలితం వెంటనే కనపడింది. ఇంతవరకు ఉన్నతవిద్య పొందటానికి రాయలసీమ విద్యార్థుల క్లిష్టపరిస్థితులను గమనించక పండుకున్న పెద్దలు కొంతవరకు మేలుకున్నారు. బళ్ళారికి పోయినప్పుడు హెచ్. సీతారామరెడ్డి (ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుఅస్సెంబ్లీ వర్కింగుకమిటీసభ్యుడు) గారికి కాలేజీ పరిస్థితులు విశదంగా తెలియపర్చినాము. వారు వెంటనే డైరెక్టర్ అఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ కు యీ విధంగా వ్రాసినారు: "కాలేజీ విద్యకు యెక్కువ డిమాండు ఉన్నప్పటికిని, కాలేజీలో సంఖ్య పడిపోవడం వింతగావున్నది. 45 - 46 లో సీట్సు ఎక్కువ చేయవలయును." "కొంతకాలంక్రితం సబ్ హాస్టలుండినది. దానినట్టే కొనసాగించక పోవడానికి కారణాలేమిటో తెలియడంలేదు. కావలసినంతమందికి హాస్టల్ వసతులు కల్పించి, గవర్నమెంటు కాలేజీ ఆదర్శప్రాయంగా ఉండటం ఎంతయు అవశ్యకము. చేయవలసిన ప్రయత్నములన్నీ చేసి 45 - 46 లో సబ్ హాస్టలుకు వసతులు కల్పించి, విద్యార్థులను అనారోగ్యమై, అశుభ్రమైన స్థలాల్లో నివసించకుండా శ్రద్ధవహించవలెను" అనే డిమాండ్సుపై ఆందోళన చేయడానికి నాలుగు జిల్లాలకు ఒక కమిటీ యేర్పడింది, రావుబహదూర్ యమ్. లక్ష్మీనారాయణరావుగారిని (రిటైర్డు డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరు) యీ కమిటీకి అధ్యక్షులుగాను, నన్ను కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకున్నారు.

అందరి సమస్య

ఈ సమస్య ఒక్క అనంతపురవాసులు లేక రాయలసీమ ప్రజలకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో విద్యార్థులు, విద్యాభిమానులు అందరికి సంబంధించిన సమస్య. ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, వెనుకబడియున్నట్టే, రాయలసీమ విద్యలోనూ వెనుకబడియున్నది. తతిమ్మా విషయాలతోపాటు విద్యలో ఎంతత్వరగారాయలసీమ అభివృద్ధికి వస్తే, అంతత్వరగా అందరిఆశయాలుజయం పొందడానికి అవకాశం గలుగుతుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రమంతటా విద్యార్థులు, విద్యాభిమానులు ఉన్నత విద్యాభివృద్ధికిగాను ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడితెస్తారని నమ్ముతున్నాను.

చలి బాధ

(3వ పేజీ తరువాయి) ఏ గొడ్డునేనా అడుగు పెట్టనిస్తుందా, ప్రాణాలుతీసేస్తుందికాని. ఊరికే కంగారు పడ్డాను. ఏగొడ్లూలేవు. ఏ అలికిడీ లేదు.

"గురువులూ, గురువులూ" అని గట్టిగా కేకవేశాడు రామయ్య. "గురువులు" పొలంలో ఉండే బిగ్గరగా అరుస్తూంది.

మళ్ళీ గొడ్లుమేస్తూన్న చప్పుడు వినబడింది, ఈమారు ఇక సందేహంలేదు. ఎనుబోతులమందే! తను వెళ్ళకతప్పదు. "ఈ నిప్పువొదిలి, చలిలో ఆమందని తరమడానికి ఎలా వెళ్ళను? ఒకటీ రెండూ కాదాయె" అనుకున్నాడు రామయ్య. కూర్చున్నచోటు నుంచేపెద్దగా కేకలు పెట్టాడు.

కేకలికి లక్ష్యపెడతాయా ఎనుబోతులు? చేను మేసేస్తున్నాయి. "గురువులు" గొంతుకు చించుకు అరుస్తూంది. నేడోరేపో కోతకి సిద్ధంగాఉన్న వెన్నుల్ని ఎనుబోతులు నాశనం చేస్తున్నాయి.

పొలంలోకి వెడదామని రామయ్యలేచాడు. ఇంతలో మంచుగాలి రివ్వుమని మొహాన్ని కొట్టింది. దానితో మళ్ళీ చతికిలబడి, చలి కాచుకుంటూ కూర్చున్నాడు.

"గురువులు" మొరుగుతూనేఉంది. ఎనుబోతులు బీభత్సంచేస్తునేఉన్నాయి. వెడదామనుకున్నా, రామయ్య లేవలేని స్థితిలోఉన్నాడు. నిప్పుకి పక్కగాకూర్చుని, కాస్సేపటికి జోగుతూ నిద్రపోయాడు; వెచ్చని మట్టిలో కాళ్లుజాపి, దుప్పటి ముసుకేసుకుని గుర్రుపెట్టాడు.

రామయ్య లేచేసరికి బాగా పొద్దెక్కింది. ఎదుట నిల్చున్న చిట్టెమ్మ: "ఎంతసేపు పడుకుంటావ్? లే! నువ్విక్కడ నిద్దరోతూంటే గొడ్లు పొలం మేసేశాయి!" అంది.

కళ్లు నులుపుకుంటూ రామయ్య పొలం నుంచే వస్తున్నావా?" అని అడిగాడు.

"అవును, పొలంనుంచే వస్తున్నాను. "పొలమేమిటి నాశ్రాద్ధం! ఒక్క వెన్నైనా కనపడదు. ఏమిటి యీపొలం కాపలా? నిద్దరోడమేనా?" అంది చిట్టెమ్మ.

"పొలమో పొలమో అని పాకులాడతావ్! నాకడుపులో ఎంతశూలనొప్పి పుట్టిందన[...]కున్నావ్! అదెబ్బతో పోవలసిన ప్రాణ[...] ఎలాగో నిల్చిందిగాని" అన్నాడు రామ[...]

ఉభయులూ పొలంలోకి వెళ్ళారు [...] నాశనమయి ఉంది. "గురువులు" [...] చేతులూ వేలవేసి, ఓప్రక్కని ప[...]

చిట్టెమ్మ మొహాన్ని నెత్తు[...] రామయ్య మొహంలో పట్ట[...] కనపడుతూంది.

"పన్నుడబ్బులకోసం మ[...] పోయి, నానాయాతనపడాలి!"[...]

"చలిలోపొలంకాపలా తప్పి[...] రామయ్య.

స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు బర్మా దేశభక్తుల కార్యక్రమం

బర్మా "పేట్రియాటిక్ ఫ్రంట్ (ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రజా స్వాతంత్ర్య సమితి) యొక్క సుప్రీమ్‌కౌన్సిల్ మే 25 వ తేదీని ఒక ప్రణాళిక ప్రకటించింది. ఈ సంస్థలో ఉన్న సభ్యుల సంఖ్య 2 లక్షలు. ఈక్రిందిపక్షాల ప్రతినిధులు 15 గురు సుప్రీమ్‌కౌన్సిలు సభ్యులుగాఉన్నారు. బర్మాజాతీయసైన్యం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ప్రజా విప్లవపక్షం, ఫేబియన్‌పార్టీ, మియోచిత్‌పార్టీ, ఆరకాన్ జాతీయ కాంగ్రెసు, కరేన్ కేంద్రసంస్థ, తూర్పుఆసియా యువజన సంఘం. ఈ సంస్థకు అధ్యక్షుడు బర్మా జాతీయసైన్యానికి మేజర్‌జనరల్‌గా ఉంటూన్న జౌంగ్-సాన్. కార్యదర్శి తాన్-తున్. ఈయన బర్మా కమ్యూనిస్టుపార్టీకి కూడా కార్యదర్శి.

సుప్రీమ్‌కౌన్సిలు ప్రకటించిన ప్రణాళికను క్రింద ముద్రిస్తున్నాం.

"బర్మాకు స్వయం నిర్ణయాధికారం సంపాదించడమే ప్రజాస్వాతంత్ర్య సమితి యొక్క ఆశయం. దీన్నే యింకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, బర్మాలో నివసించే యుక్త వయస్కులందరిచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజా ప్రతినిధి పరిషత్తు బర్మా యొక్క రాజ్యాంగాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

"బర్మా జాతీయ సైన్యంయొక్క, బర్మా గెరిల్లాలయొక్క, సహకారంతో యీ సమితి మిత్రరాజ్యాల పక్షాన యుద్ధంచేస్తుంది. ఫాసిజం ప్రపంచమానవుల స్వాతంత్ర్యానికి, శాంతికి, పరమ శత్రువనే యదార్థాన్ని యీ సమితి తన సొంత అనుభవంవల్ల, శాస్త్రీయ సిద్ధాంతాల పరిశీలనవల్ల, తెలసుకుంది. అంతే కాకుండా స్వేచ్ఛాయుతప్రపంచంలో స్వతంత్ర బర్మాను మేము స్థాపించ దలచుకున్నాం. ఈ కారణాలవల్ల ప్రజా స్వాతంత్ర్య సమితి మిత్రరాజ్యాల పక్షం వహించి, ఫాసిజానికి వ్యతిరేకంగా పోరుసల్ప నిశ్చయించింది.

"కనుక, ప్రపంచంలో ఫాసిస్టు దుష్టశక్తులు పూర్తిగా నాశనమయేంతవరకు యీ సంస్థ యుద్ధకృషికి విశేషంగా తోడ్పడడానికి కంకణం కట్టుకుంది. యుద్ధ రంగంలో పోరుసల్పుతున్న మా సైనిక దళాలు, యుద్ధ రంగానికి బయట సైనిక తరిఫీదు పొందిన యువకులు, బర్మారంగంలోనే కాకుండా బర్మాకు బయటకూడా అవసరమైతే యుద్ధం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. జపాను ఫాసిజం పూర్తిగా నిర్మూలింపబడేవరకు మేం యుద్ధంచేస్తాం. ఈ దళాలన్నీ మిత్ర సేనల సైనిక వ్యూహంతో సహకారంచేస్తూ, వాటి ఆజ్ఞలను శిరసావహిస్తాయి. అంతే కాకుండా, విముక్తిచేయబడిన ప్రాంతాల్లో ప్రజాస్వాతంత్ర్య సమితికి చెందిన సైనిక దళాలన్నీ మిత్రరాజ్యాల సైనిక పరిపాలనకు సాయంచేస్తాయి; శాంతిభద్రతల రక్షణకు పూర్తిగా తోడ్పడతాయి.

"బర్మాయొక్క పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో కూడా ప్రజా స్వాతంత్ర్య సమితి మిత్రరాజ్యాలకు హృదయ పూర్వకమైన సహకారం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ముఖ్యంగా, ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తికి తక్షణమే బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించ బోతూంది. ఎందువల్లనంటే, బర్మాలో పండేపంట బర్మాయొక్క అవసరాలకే కాకుండా, భారత దేశానికీ, కరువుతో బాధపడుతున్న యితర దేశాలకూ, కూడా ఎంతో అవసరం.

"అయితే, బర్మాలో ప్రజా ప్రతినిధి పరిషత్తుద్వారా యేర్పడబోయే జాతీయ రాజ్యాంగ చట్టం అమల్లోకి వచ్చేవరకు, వివిధ ప్రజా స్వామ్యశక్తుల ప్రతినిధులతో కూడిన జతీయ ప్రభుత్వం అవసరమని ఈసంస్థ అభిప్రాయపడుతోంది. అప్పుడే దేశంలో పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమం, యుద్ధకృషికి బర్మా ప్రజల సహకారం, సిద్ధిస్తాయి. అలా జరిగినప్పుడే ఈకర్తవ్యం అతి వేగంగా నెరవేరుతుంది.

"ఇదీ ప్రజాస్వాతంత్ర్య సమితియొక్క పాలసీ. దీన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి మిత్ర రాజ్య సైనికాధికారులు మాకు సర్వవిధాల సహాయంచేస్తారని నమ్ముతున్నాం. వేగంగాను, ఇంకా యెక్కువ సహకారంతోను, ప్రాచ్యదేశాలలో శాంతిసౌఖ్యాలను నెలకొల్పడానికి మార్గం యిదేనని మా అభిప్రాయం".

★

ఈనెల 10 వ తేదీని బర్మా ప్రజాస్వాతంత్ర్య సమితి ప్రతినిధులు రంగూన్‌లో సమావేశమై, పై పాలసీని బలపరుస్తూ తీర్మానం గావించారు. బర్మాలో నేడు చెల్లాచెదరై వున్న బర్మా సైనికుల్ని, ఫాసిస్టు వ్యతిరేకశక్తుల్నీ, సమీకరించి ఒకే "రెగ్యులర్" దళంగా ఆర్గనైజ్ చేయవలసిందని మిత్రరాజ్య సైనికాధికారుల్ని కోరుతూ మరోతీర్మానం గావించారు. యుద్ధంలో అనేక కష్టనష్టాలకు గురియైన బర్మా ప్రజలకు సహాయం అందజేయడానికి, పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో చేయూతనీయడానికి, బర్మా ప్రజలంతా హృదయపూర్వకంగాను, ఐక్యతతోను, పనిచేయవలసిందని విజ్ఞప్తిచేస్తూ మరొక తీర్మానం ఆమోదింపబడింది.

విప్లవ జోహారులు

ఒక రత్నం రాలిపోయింది. ఆదర్శజీవి, ఉత్తమ ప్రజాసేవకుడు. రైతునాయకుడు. మణిపూసవంటి కమ్యూనిస్టు - కామ్రేడ్ నెలకుదిటి నాగేశ్వరరావును టైఫాయిడ్ తన పొట్ట బెట్టుకుంది 17-6-45 ఆదివారం ఉదయం 9 గంటలకు అతను అస్తమించాడు.

★

30 సంవత్సరాలనాడు ఒక ధనికరైతు కుటుంబంలో జన్మించాడు. ఆరు సంవత్సరాలపాటు పార్టీకి అండగా నిలిచాడు. 1940 లో నిరంకుశ ప్రభుత్వం పార్టీపై దాడిచేస్తున్నరోజుల్లో అండర్‌గ్రౌండు కామ్రేడ్సుకు నిలయమిచ్చి, ఆరునెలలుకఠినశిక్షపొందాడు.

లోగడ ఒకరిద్దరు జైలుకు వెళ్ళవచ్చిన వారున్నా, దేశభక్తిని, రాజకీయాలను గుంటూరుతాలూకాప్రజల్లో ఒకఉద్యమంగాప్రవేశపెట్టినది నాగేశ్వర్రావే.

తన స్వగ్రామంలో సాంప్రదాయంగాఉన్న కక్షలు పోగొట్టి, చెరువుమరమ్మతు, గ్రంథాలయ నిర్మాణం చేయించాడు. రాజకీయ ప్రబోధం చేశాడు. ఆగ్రామంలో గల ఆబాలగోపాలానికి అతడు ఆప్తుడయ్యాడు. తుళ్లూరు [illegible]ల్లో అతని మంచితనాన్ని పొగడని [illegible]లేదు. అతని ప్రజా సేవ అందని [illegible]లేదు.

[illegible] మిత్రుడు రామకోటిరెడ్డి కలిసి [illegible] అంతటా ఉద్యమం నిర్మించారు. [illegible] రైతుసంఘాధ్యక్షుడుగా ఉండి, [illegible]లో ఆరువేలసభ్యత్వం చేర్పిం[illegible] [illegible]గ్రామాల సమస్యలు పరిష్కా[illegible] [illegible]కూలీ బాంధవు డయ్యాడు. [illegible] పేదలు పెనుగులాడుతున్న [illegible]కా ప్రజా ఆహార కమిటీకి [illegible]ఉండి, అహోరాత్రులు కృషి [illegible]మార్కెటు నరికట్టి బియ్యం వప్లయికి పూనుకున్నాడు. అధిక సంఖ్యాకులచే గుంటూరు తాలూకానుండి టుబాకో మార్కెటింగ్ కమిటీకిసభ్యుడుగాఎన్నుకోబడితాలూకా రైతునాయకుడుగా గుర్తించబడ్డాడు.

గుంటూరు తాలూకా యువకుల దృష్టిలో అతనొకఆదర్శమూర్తి. నిరుత్సాహ మెరుగని విప్లవయోధుడు. పార్టీకి అతను పట్టుగొమ్మ. ఇంట్లో అందరినీ కమ్యూనిస్టులుగా చేయాలని కంకణం కట్టాడు. జెట్టీలవంటి అన్నబిడ్డలను ఆరుగురనూ పార్టీకి అండగా చేర్చాడు.

గత సంవత్సరంవరకు అతని రాజకీయ జీవితాన్ని వ్యతిరేకించిన భార్య శేషగిరమ్మ తనకు తానుగావచ్చి రాజకీయ పాఠశాలలో ప్రవేశించే కుతూహలంగల దానిగాచేశాడు. అతనొక త్యాగమూర్తి. ఒకే పర్యాయం రు. 2100 లపేటా 300/- లు పార్టీఫండుకు యిచ్చి పార్టీని పోషించాడు. అవసానకాలంలో సన్నిపాతజ్వరం సంధించిన సమయానకూడా ఈ బోల్షివిక్ వీరుడు పార్టీని మరువలేదు. అన్నలిద్దర్నీ ఆతురతతో తనవద్దకు పిలుచుకున్నాడు. అన్నకొడుకు లెనిమిది మందినీ పేరుపేరునా పిలిచాడు. భార్యను, బావమరదిని దగ్గరకు చేర్చుకున్నాడు. నాకు వారిని చూపాడు. "రైతు-కూలీ రాజ్యం స్థాపించడానికి నా పార్టీ పనిచేస్తూంది. కమ్యూనిజాన్ని స్థాపించడానికి మేమంతా కంకణం కట్టాం. అటువంటి పార్టీకి మీరంతా అండగా నిలవండి. చేయూత నివ్వండి. నా చేతిలో చేయివేసి ప్రతిజ్ఞ చేయండి" అని చెయి జాపాడు. అతడుఅస్తమించుతాడనే భయంతో నా వొళ్ళు కంపించుతోంది. కాని, నరాలు బిగించి అతడు పట్టుదలగా పలికేమాటలు నా చెవులతో గింగురుమని ప్రతిధ్వనించాయి. నరనరానా రక్తం పొంగిపొరలింది.

★

వజ్రాయుధంవంటి ఈ బోల్షివిక్కు అంటే, పార్టీ శత్రువులకు సింహస్వప్నం. ఒకరోజు తుళ్ళూరులో మీటింగు. రెండువేల ప్రజలు వచ్చారు. కామ్రేడ్ ముక్కామల ఉపన్యాసం. తుంటరులు ఆరంభంలో రెండు గద్దలు వేశారు. "వలంటీర్లంతా బారులుతీరి కాపలాకాయండి! దొండపాడునుండి వచ్చిన స్త్రీలుసహితం లేచినిలబడి కాపలావేయండి. దుర్మార్గుడెవడు ఎక్కడున్నా, హతమార్చి తీరుతాం" అన్నాడు.నాగేశ్వర్రావు ఆగర్జనతో అంతా నిశ్శబ్దం.

అటువంటి మణిపూసనేడుఅస్తమించాడు. అందుకే తాలూకా వ్యాపితంగా ఇందరు ప్రజలు అతనిచుట్టూ విచారంతో చేరారు. విచారసాగరంలో మునిగితేలుతున్నా, చిరంజీవి నాగేశ్వరుని ఆశయం వారికి మరపురాలేదు, "నాగేశ్వర్రావు ఆశయం మన ఆశయం. నాగేశ్వర్రావుపార్టీ మన పార్టీ" అని మిన్నుముట్టేటట్లు నినాదాలుచేస్తూ మందుచెందలో ఆబాలగోపాలం శవాన్ని ఊరేగించుకుంటూ సమాధిస్థలం చేరారు.

కామ్రేడ్ నెలకుదిటిశవాన్ని సమాధిచేసే గౌరవము నాకిచ్చాడుకామ్రేడ్ రామకోటిరెడ్డి.

"ఉత్తమ దేశభక్తుని కోలుపోయాం. మీరూ, నేనూ అతని ఆశయాన్ని నెరవేర్చ ప్రతిన బూనుదాం" అని ప్రబోధించాడు కామ్రేడ్ వావిలాల. "కుడిభుజంవంటి రైతునాయకుణ్ణి కోల్పోయాను. రైతు కూలీ సోదరులారా! మీరూ నేనూఅతను ఆరంభించిన రైతు-కూలి ఉద్యమంకొరకు పాటుబడ పట్టుబట్టాలి" అని జిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ కొల్లా హెచ్చరించాడు. కామ్రేడ్ గుర్రం లక్ష్మయ్య (పొన్నెకల్లు పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు), కామ్రేడ్ కొల్లూరి వెంకటేశ్వర్లు (టుబాకో మార్కెటు కమిటీ మెంబరు, తాడికొండ), కామ్రేడ్ శ్రీనివాసమూర్తి (నేలపాడులో పార్టీ నాయకుడు) వరుసగాలేచి జోహారు లర్పించారు. దొండపాడు, తుళ్లూరు, నేలపాడు, కామ్రేడ్సు వర్ధమాను వ్యవసాయ కూలీ కామ్రేడ్సు, తండ్రిని కోలుపోయిన బిడ్డలవలె నోరు మెదపలేక, నిశ్శబ్దంగా నిలబడి చేయెత్తి జోహారులర్పించారు. పార్టీలో ప్రముఖుణ్ణి పోగొట్టుకొన్న నేను కడసారిగా అతని కట్టెవైపుచూచి, పార్టీతరపున, ప్రజలతరపునవిప్లవజోహారు లందించిసమాధిచేశాం.

"కామ్రేడ్ నాగేశ్వరరావూ! నిన్ను మేము పోగొట్టుకున్నాం. జిల్లాలోపార్టీకి యిది తీరని నష్టం. కాని నీ విప్లవసందేశం మరువము. ఉత్తమ కమ్యూనిస్టువి. ఆదర్శ ప్రజా సేవకుడవు. నీ అడుగుజాడల్లో నడిచి, నీవు యెత్తిన అరుణ పతాకాన్ని నిలుపుతాం. నీవు పూజించిన కమ్యూనిస్టుపార్టీని కంటికి రెప్పవలె కాపాడుతాం. నీవు కోరిన కష్టజీవుల రాజ్యం స్థాపించితీరుతాం. ఇవే నీకు మావిప్లవ జోహారులు. జిల్లాకమిటీ ఆఫీసుపై రెపరెపలాడే ఎర్రజెండా క్రిందికిదిగి, యీ జోహరులే నీ కందిస్తోంది."

యం. హనుమంతరావు,
జిల్లాకమిటీ కార్యదర్శి.

దొంగమార్కెట్లు

చీరాలలో మిల్లుబట్టలకోటాపూర్తిగాను, యితరచోట్లకంటె ఎక్కువగాను, యిస్తూన్నప్పటికి, యిక్కడి చిల్లర వర్తకులు మెట్టూరు మల్లు, బిన్నీకంపెనీ గుడ్డలు, యితర మంచి రకాలురాగానే తమతమ స్నేహితులపేరనో, బంధువుల పేరనో తమ కొట్లోకి సరుకు రాకమునుపే బిల్లులు తయారుచేసివుంచి యితర్లు అడిగినప్పుడు సరుకు అయిపోయినదని చెప్పడం మామూలు అయినది ఒకనెల క్రితం బిన్నీకంపెనీ షర్టింగులు యిక్కడవున్న చిల్లరవర్తకులకుకోటారాగా, కొందరు విద్యార్థులు - చిల్లరవర్తకులు యితర్లు వర్తక సంఘమునకు ప్రెసిడెంటు అయిన శ్రీ శిఖాకొల్లి శ్రీరాములుగారిని షర్టింగులు యివ్వమని అడుగగా, అప్పటికి వారు తమ కోటా తెచ్చుకున్నప్పటికీ యింకా సరుకు తీసుకరాలేదని కొందరితోను, కొందరిమీద కసురుకొనుట, యింక యితరకొట్లు మీకళ్ళకు కనపడలేదాయని కొందరిని, నేను సరుకు యిప్పుడు అమ్మను అనికొందరిని -అదలించి పంపివేశాడు. కొందరితో, షర్టింగు చెక్‌స్టయిలు ఆఫీసరు తెప్పించుకున్నాడని అబద్ధాలు చెప్పినాడు. ఇక యితర వర్తకులు, చిన్నకోటాలు వచ్చిన వారు లోగడ వ్రాసినట్లుగా కొందరికి సరుకు యివ్వక ఏవోకారణాలు చెప్పిపంపించారు. కాని జరిగిన మోసమేమిటంటే, సరుకురాగానే బిల్లులు రాయకుండా 3 గజముల ముక్కలుచేసితమ కొట్లవద్దవుండే మిషనువారితో లాలూచిపడి ఆచింపిన ముక్కలన్నీ వారిముందు పడవేయటము, తమకు తెలియనివారు వస్తే ఎక్కువ ధరకు బేరంయిచ్చి ఆగుడ్డ ఆమిషనువద్దనే కుట్టించే ఏర్పాటుచేయడం, చాలామంది చిల్లర వర్తకులు చేస్తూవున్నారు. మెట్టూరు మల్లులు గూడ యింతే. ఎవరిపేరనో బిల్లులువేయటం, తానులుతెచ్చుకొని తమయిండ్లవద్ద బ్లాక్‌మార్కెట్టుకోతాను 1కి రు.19-0-0 మొదలు రు. 21-0-0 వరకు అమ్ముతున్నారు. బిన్నికంపెని బ్లాంకెట్లు యీ నెల 10 వ తారీఖున వచ్చినవి. కాని,సరుకు తమకొట్లలోకి రాకముందేబిల్లులువేసి తమయింద్లకు తీసుకెళ్ళి బ్లాకుమార్కెట్టులో రు 3-8-0చొప్పునఅమ్ముతున్నారు. ఈమధ్య ఒక భాగ్యవంతుడు చనిపోగా, కర్మనిమిత్తంవాడుకకు కావలసిన కోరాగుడ్డ 7 గజాలు కూడా దొరకలేదంటే, ఇక బ్లాకుమార్కెట్టులో బీదప్రజల అవస్థ ఏమిచెప్పాలో ఆలోచించండి. ఈ బట్టల దొంగమార్కెట్టును అణచడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవాలి

వినుకొండలో

వినుకొండలో యస్. సత్యనారాయణ యను షాహుకారు తొమ్మిది పైసలకు అమ్మవలసిన అగ్గిపెట్టెను పన్నెండు పైసలకు అమ్మినందున 12—6—45వ తేదీని నర్సారావుపేటలో మేజిస్ట్రేటు విచారణచేసి ఒకనెల శిక్ష విధించారు.

గుడివాడ సత్యనారాయణ అనుషాహుకారు నెం. 91 మెట్టూరు మల్లు సీలింగురేటు రు. 12-9-10 లు గలది రు 1-4-0 లకు అమ్మినందున 13-6-45వ తేది సాయంత్రం 7 గంటలగు వినుకొండపోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరుగారు అరెస్టుచేసి రాత్రి 11 గంటలకు జామీనుపై విడుదల చేసిరి. కేసు జరుగుచున్నది.

షుమారు 5 మాసముల క్రిందట యీ గ్రామమునకు యల్. మాధవరావుఅను రైల్వేస్టేషన్ చిన్న మాష్టరుగారు టిక్కెట్టు 1కి రు 0-8-0 చొప్పున అదనముగా లంచము తీసుకొనుచున్నారు. గ్రామ ప్రజలు ప్రతిదినము యీ బాధలు భరింపలేక సిమ్లాకు, మద్రాసుకు, గుంటకల్ మొదలగు స్థలముల యందుండు రైల్వేఅధికారులకు15-6-45 తేదీ మహజర్లను పెట్టుకొనియున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా నిమ్నజాతి విద్యార్థుల ప్రధమ మహాసభ

పై మహాసభ గుడివాడ తాలూకా తటివర్రు గ్రామంలో 9-6-45 న శ్రీ మంగళగిరి చెంచుదాసుగారి అధ్యక్షతకింద జయప్రదంగా జరిగింది. మహాసభకు ముందు 300 మంది విద్యార్థులు, ప్రేక్షకులు గ్రామంలో ఊరేగింపు జరిపారు. నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ పతాకాన్ని గుంటూరు బాపనయ్యగారు (జిల్లా వ్యవసాయకూలీ సంఘాధ్యక్షులు) యెగురవేశారు. రావూరి ఏకాంబరనాధన్‌గారు మహాసభకు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. జె. రాజారావు (బి. ఇ. విద్యార్థి), ఏసురత్నంగారలు నిమ్నజాతి విద్యార్థుల సమస్యలపై ఉపన్యసించారు. క్రింది తీర్మానాలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడ్డాయి.

1. డాక్టర్ అంబేద్కరు నాయకత్వంలో సంపూర్ణ విశ్వాసాన్ని ప్రకటించారు.

2. అఖిల భారత నిమ్నజాతుల ఫెడరేషన్ కోర్కెలను బలపరిచారు.

3. ప్రభుత్వంఅవసరమైనంతమందికివిద్యార్థి వేతనాలు యిచ్చేలా ఆందోళనచేయాలి.

4. జిల్లాయందలి ప్రభుత్వ వసతి గృహాలలో నూటికి 75 సీట్లను కళాశాల విద్యార్థులకు ప్రత్యేకించాలి.

5. గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధికారులు నిమ్నజాతి బాలురకు పాఠశాలలలో ఉచిత విద్య గరపుటకు నిరాకరించినందుకు అసమ్మతి ప్రకటించారు.

6. పరీక్షరుసుము చెల్లించకుండా పరీక్షలకు కూర్చునే అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పించాలని కోరారు.

కామ్రేడ్ శర్మకు 6 నెలల కఠినశిక్ష

ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడుయూనియన్ కౌన్సిల్ ప్రధాన కార్యదర్శి పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు ఈదిగువ ప్రకటన చేస్తున్నారు:

కామ్రేడ్ శర్మ యం. యస్. యం. రైల్వేకార్మికసంఘంరాజమండ్రిబ్రాంచిఆర్గనైజరుగా వుండి, రైల్వే కార్మికులకు చేదోడువాదోడుగాఉన్నాడు. రాజమండ్రి రైల్వేకార్మికులకు యూనియన్‌యొక్క ట్రాన్సుపోర్టు పాలసీని నచ్చచెప్పి చురుకుగా వారు ట్రాన్సుపోర్టు పాలిసీని ఆచరించేందుకు ప్రోత్సహించాడు. గత ఫిబ్రవరిలో కార్మికులు, "కరువుభత్య దినోత్సవం" జరిపిన సందర్భంలో కామ్రేడ్‌శర్మ రైల్వేకార్మికుల న్యాయమైన కోర్కెలను తీర్చవలసినదని కోరుతూ ఉపన్యాసం యిచ్చాడు.

ఈ వుపన్యాసం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వున్నదని పోలీసులు ఫిబ్రవరి 19 వ తేదీన శర్మను ఆరెస్టు చేశారు. శిక్ష చెప్పేవరకూ సబ్‌జైలులోనే మగ్గజేశారు. ఇతనిని విడుదల చేయవలసిందని ఆంధ్ర కార్మికులు తీవ్రమైన ఆందోళనచేశారు. కాని ప్రభుత్వం ఆంధ్ర కార్మికుల కోర్కెను గౌరవించలేదు. జూన్ 13 వ తేదీన కామ్రేడ్ శర్మకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించారు.

శిక్ష చేప్పేనాటికి కామ్రేడ్ శర్మ 4 నెలలు సబ్‌జైలులో వున్నాడు. ఆంధ్ర కార్మిక వర్గం ఐక్యకంఠంతో కామ్రేడ్ శర్మను విడుదల చెయ్యాలని కోరింది. కోరుతున్నది. ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం కలిగించుకొని, శర్మను విడుదల చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. శర్మను 6 నెలలు శిక్షించడంవల్ల కార్మిక వర్గంలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి కలిగింది. ఈ అసంతృప్తి పెచ్చుపెరగకుండా చేయవలసినబాధ్యత ప్రభుత్వంపైనున్నది. ఆంధ్ర కార్మికవర్గం పక్షాన, ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిలుకు అఫిలియేటు అయివున్న 25 వేల కార్మికుల పక్షాన కామ్రేడు శర్మను విడుదల చెయ్యాలని ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాను. కార్మిక సంఘాలన్నీ బహిరంగసభలుజరిపి తీవ్రమైన ఆందోళన జరపాలని కోరుచున్నాను.

శిక్ష రద్దు

గన్నవరం తాలూకా చిన ఓగిరాల గ్రామ కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులైన కోడే మాధవరావు, అక్కినేని చిన కోటయ్య వగయిరా ఎనిమిదిమందిపైగ్రామ "ములుకోల"రాయుళ్లయిన బండి పాలాక్షరావు, పులిపాక రాఘవాచారిమొదలైనవాళ్ళు తమను పైకమ్యూనిస్టులు కొట్టారని 1944 అక్టోబరులో గన్నవరం తాలూకా సబ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు పెట్టగా, తాలూకా మేజస్ట్రేటు 1945 మార్చి 26 వ తేదీన వీరిలో కోడే మాధవరావు, అక్కినేని చిన కోటయ్య యింకా యిద్దరకు ఒక్కొక్కనికి రు. 5 లు చొప్పున ముగ్గురికి రు. 15 లు, ఒకనికి రు. 10 లు మొత్తం రు. 25 లు, జరిమానా విధించినాడు. ఈ కేసును 1945 ఏప్రియల్‌లో నూజివీడు డిప్యూటి కలెక్టరువద్ద అప్పీలు చేయగా, ఈ నెల మొదటివారంలో కేసుకొట్టివేయబడినది.

సిటిజన్స్ కృష్ణాపుష్కరం కమిటీ

జులై 17 నుండి 28 వ తేదీవరకు కృష్ణాపుష్కర యాత్రకు బెజవాడవచ్చు ప్రజలకు తగిన సహాయాలను చేయుటకుగాను పౌరుల తరపున యీ క్రింది కమిటీ 17-6-45 న జరిగిన బహిరంగసభలో ఎన్నుకొనబడినది.

(1) శ్రీపచ్చవ పాపయ్య, (2) గెల్లి రాజగోపాలం, (3) ఆలపాటి రామమూర్తి, (4) కాట్రగడ్డ రఘురామయ్య, (5) సి. రాజగోపాలాచారి, (6) పాటిబండ సుందరరావు, (7) మహమ్మద్ బేగ్, (8) డాక్టరు కె. అచ్చమాంబ (9) ఆర్. వి. యస్. ప్రసాద్ బహదూర్, (10) తాతినేని సూర్యప్రకాశరావు, (11) యస్. నరసిబాబుపాత్రుడు, (12) పొట్నూరి సత్యనారాయణ, (13) బాయన పాపయ్యపాత్రుడు (14) టి. వెంకటేశ్వరరావు, (15) మదన్‌లాల్ జాకోటియా, (16) గోపు ఆర్య, (17) డాక్టరు రాజారావు, (18) బి. యస్. ప్రకాశరావు, (19) గుడిపూడి రామారావు గార్లు.

21-6-45 న జరిగిన కమిటీ మీటింగులో ఈ క్రింది అధికారవర్గాన్ని ఎన్నుకొన్నారు.

అధ్యక్షులు: సి. రాజగోపాలాచారి బి.ఏ.బి ఎల్
ఉపాధ్యక్షులు : పచ్చవ పాపయ్య
పాటిబండ సుందరరావు
కార్యదర్శులు: గోపు కోదండరామకృష్ణఆర్య
టి. వెంకటేశ్వరరావు
కోశాధిపతి : గెల్లి రాజగోపాలం.

ఈ దిగువ తెల్పిన ఉపసంఘాలు కూడ ఏర్పరుపబడినవి.

1. ఆరోగ్యకమిటీ - డాక్టరు అచ్చమాంబ కన్వీనరు
2. వాలంటీర్లు - తాతినేని సూర్యప్రకాశరావు కన్వీనరు
4. ప్రదర్శనలు - డాక్టరు జి. రాజారావు కన్వీనరు
4. ప్రచారకకమిటీ - పాటిబండ సుందర్రావు కన్వీనరు

1000 వాలంటీర్లను సమకూర్చుటకుగాను కనీసం రు. 2000-0-0 లు విరాళాల ద్వారా వసూలు చేయుటకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

అధికార పుష్కరకమిటీతో వెంటనే వివిధ ఉపసంఘాలు సంబంధాలు కల్గించుకుంటున్నాయి.

టి. వెంకటేశ్వరరావు
కార్యదర్శి

ఒడంబడికకు ప్రాతిపదిక

(1 వ పేజీ తరువాయి)

4. కాంగ్రెసు, లీగ్ - యితర అల్పసంఖ్యాక సంస్థలమధ్య (ఉదా: సిక్కులు, నిమ్న జాతుల ఫెడరేషన్).

కాబట్టి, భారత దేశాన్ని నేడెదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్య యేమంటే, మన రాజకీయ నాయకులు ప్రజల అగచాట్లను గూర్చి ఆలోచిస్తారా, లేక సంకుచితమైన పార్టీవిభేదాలే ముఖ్యంగా ఎంచుతారా? వెనుకటి వైషమ్యాలతో మన నాయకులు నేటి పరిస్థితుల్ని కళంకితం చేస్తారా? లేక భవిష్యత్ స్వాతంత్ర్యారుణ కాంతులతో ఉత్తేజితులై, క్లిష్టసమస్యల నన్నింటినీ గడచి ముందుకు సాగుతారా? వేవెల్ ప్లానును మనం మనందరి ఆశయసిద్ధికి ఉపయోగించుకోవడమెలా? ఇదీ అసలు సమస్య.

వెవెల్ ప్లానులో యేయే రాజ్యాంగహక్కులున్నాయి. ఏవి లేవు? అనేది ప్రధానసమస్య కాదు. టోరీ నిరంకుశాధికారులచే నడుపబడుతూన్న బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం మనకుసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదిస్తుందని ఎవ్వరమూ భ్రమించం. స్వతంత్ర భారతదేశ రాజ్యాంగాన్ని భారతదేశ ప్రతినిధులే నిర్మించ గలుగుతారు. భారతీయులే అట్టి శుభముహూర్తాన్ని త్వరలో తీసుకు రాగలరు. ప్రజల అండతోనే యీనాడు మన రాజకీయ సంస్థలకింత శక్తివచ్చింది; అంతేగాని, విదేశ పాలకుల దయాధర్మ భిక్షతోకాదు. మన ప్రధాన రాజకీయసంస్థల నాయకులు కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలోను, పరిపాలనా యంత్రాన్ని హస్తగతం చేసుకుంటే, ప్రస్తుత రాజకీయ వాతావరణం పూర్తిగా మారిపోతుంది. ఈ సంస్థల వెనుక రాజకీయ చైతన్యంతో ముందడుగు వేసే ప్రజలు లక్షలాదిగా ఉన్నారు. ప్రజానాయకులే అధికారానికివచ్చినప్పుడు దేశంలో బ్రహ్మాండమైన ప్రజావెల్లువబయలు దేరుతుంది. మన నాయకులు వేవెల్ ప్లానును అంగీకరిస్తే ప్రజలే స్వయంగా తమ సమస్యలను పరిష్కరించుకో గలుగుతారు. దేశంలో ప్రజాస్వామ్యహక్కులు తిరిగి నెలకొల్ప బడతాయి.

పరిపాలనా యంత్రాన్ని నడపడంలో మనలో మనకు గల అనుమానాలవల్లనైతే నేమి, మన శత్రువులు పన్నే కుట్రలవల్లనైతేనేమి, అనేక అడ్డంకులు రావచ్చు. అయితే వాటిని మన చేతులతో స్వయంగా తొలగించుకుంటూ ముందుకు సాగుతాం. కలిసి పనిచేయడంవల్ల శత్రువుల కుట్రలు భగ్నమయేలా చేయగల్గుతాం.

ప్రస్తుత కర్తవ్యం

కాబట్టి కాంగ్రెసు - ముస్లింలీగులు ఒడంబడిక చేసుకొని, 40 కోట్లమంది భారతీయులకు నాయకత్వం వహించడమే ప్రస్తుత కర్తవ్యం. కాంగ్రెసు - లీగ్ ఐక్యత అవసరమేనని అంతా ఒప్పుకుంటున్నారు కాని అనుమానమనే పెనుభూతం అందరినీ పీడిస్తోంది. జిన్నాతో వేవెల్ మాట్లాడితే కాంగ్రెసువాదుల్లో అనుమానం; గాంధీజీతో మాట్లాడితే ముస్లింలీగ్‌వారి కనుమానం! జిన్నాఅడ్డుపుల్లలు వేయకపోతే సిమ్లాసమావేశం సవ్యంగానే ముగుస్తుందని జాతీయ పత్రికలు వ్యాఖ్యానిస్తున్నాయి. గాంధీజీనిగురించి ముస్లింలీగ్‌పత్రికలు అసభ్యపురాతలు రాస్తున్నాయి.

ఈవిధంగా, క్రిప్సు రాయబారాలనాటి పరిస్థితులే యీనాడు కూడా పొడచూపుతున్నాయి. జిన్నా అల్పసంఖ్యాకుల తరపున మాట్లాడుతూండడంవల్ల, ప్రభుత్వంతో కాంగ్రెసు యేవిషయమై సంప్రతిస్తున్నా, అనుమానంగా తోస్తూంది. ఇక కాంగ్రెసువాదుల విషయం. నిజమైన అధికారం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు చేతుల్లో ఉంది; ప్రభుత్వానికి భారతీయులతో రాజీచేసుకోవాలనే ఉద్దేశమే ఉంటే, జిన్నా ఎక్కడికి పోతాడు? సక్రమమైన మార్గానికి జిన్నా రాకతప్పదు. ఎందువల్లనంటే. అలా రాకపోయిననాడు జిన్నా ఒంటరివాడై పోతాడు - ఇదీ కాంగ్రెసువాదుల ధోరణి.

విదేశీప్రభుత్వంతో ఒక్కొకపార్టీ ప్రత్యేకంగా రాయబారాలు జరపడంవల్ల సంభవించే కీడు ఇదంతా. భారతీయులందరి క్షేమంకోసం బ్రిటన్ - ఇండియాల మధ్య ఒడంబడిక జరుగబోతూంటే, అల్పసంఖ్యాక ముస్లింలు తెలియకుండానే ఆటంకాలుపెట్టే ధోరణికి వారిని రెచ్చగొడుతున్నాం. అంతేకాదు. విదేశీప్రభుత్వాన్ని దూరంచేయడానికి, జాతీయైక్యతను నిర్మించవలసిన మెజారిటీపార్టీ (కాంగ్రెసు) తన కర్తవ్యాన్ని విస్మరించేటట్లు చేస్తూంది యీ విధానం మనలో మనకు తగవు యేర్పడ్డప్పుడు పరిష్కార కర్తగా మూడవపార్టీ తన యిష్టంవచ్చిన నిర్ణయాన్ని అమలుజరిపే అవకాశాన్ని మనమే కల్పిస్తున్నాం. భారతీయుల్లోనే చీలికలు, వైషమ్యాలు, ఉండడంవల్ల రాజీ సాధ్యంకాదని రేపు వైస్రాయి ప్రకటించడాని కవకాశం కలుగుతుంది.

గాంధీ-జిన్నా లిద్దరూ ఒండొరులతో వేవెల్‌ద్వారా సమాలోచనలు జరపడం అంటే భారత జాతీయోద్యమానికి తలవంపులు. అంతేకాదు. వైస్రాయి తన యిష్టం వచ్చిన నిర్ణయాలు చేయడానికధికారం కలిగియుంటాడు.

అందువల్ల, నావిజ్ఞప్తి యేమంటే. సిమ్లా సమావేశం ప్రారంభం కాకముందు, ప్రారంభమయాక, గాంధీ - జిన్నాలు వివాదాస్పదమైన విషయాలపై కలిసి చర్చించి, వైస్రాయి ఎదుట సంయుక్త ప్రణాళికను ప్రవేశపెట్టాలి. ఈక్రింది విషయాలపై ఏకాభిప్రాయానికి రావాలి.

ఒడంబడికకు ప్రాతిపదిక

1. మొట్టమొదటి సమస్య - కాంగ్రెసును జాతీయ సంస్థగా గుర్తించడాన్నిగురించి. ఈ విషయంలో కాంగ్రెసుకు మద్దతునివ్వడం ద్వారా లీగు తనపైగల అపోహలను చాలవరకు తొలగించుకోగలదు. కాంగ్రెసులో అధిక సంఖ్యాకులు హిందువులే కావచ్చు కానిఅది హిందూసంస్థమాత్రంకాదు. ఆపాత్ర హిందూమహాసభది. తన ఆశయాన్నిబట్టి చూచినా, చారిత్రకంగా పరిశీలించినా, దాని ప్రస్తుత స్వరూపాన్నిబట్టి చూచినా, కాంగ్రెసు నిజంగా జాతీయసంస్థ అనకతప్పదు. అందరికీ నేనే ప్రతినిధినని కాంగ్రెసు చెప్పుకోవడం ఎంతతప్పో - కాంగ్రెసు ప్రధానమైన జాతీయ సంస్థకాదని లీగు అనడంకూడా అంతే తప్పు. ముస్లింలకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం యిచ్చేసంస్థగా గాంధీజీ లీగును గుర్తించాడు. కాంగ్రెసు అధికారరీత్యా దీనిని ఖాయపరచాలి.

కాంగ్రెసు హిందూసంస్థ అని సామ్రాజ్యవాదుల ప్రచారం. కోపావేశంకొద్దీ ముస్లింలు యీసూత్రాన్నే వల్లించవచ్చు. కాని హిందూ ముస్లిం ఐక్యత కుదరాలంటే, అది కాంగ్రెసు ద్వారానే సాధ్యమనీ, హిందూ మహాసభ ద్వారా కాదనీ, వారు హృదయపూర్వకంగా నమ్ముతున్నారు.

2. సవర్ణ హిందువుల ప్రతినిధులుగా పాల్గొనడానికి కాంగ్రెసు నాయకులు నిరాకరిస్తున్నారనీ, కాని, కాంగ్రెసు లీగులకు సరిసమాన ప్రాతినిధ్యానికి సుముఖంగా ఉన్నారనీ పంచగనినుంచి వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ వైఖరి లీగును చాలవరకు తృప్తిపరచగలదు. ఇక యీ రెండుసంస్థల నాయకులు కలసి చర్చించి సిమ్లాసమావేశంలో హిందూ ముస్లిం సభ్యులపేర్లను సమిష్టిగాసూచించాలి.

3. ఇతర మైనారిటీల కివ్వవలసిన ప్రాతినిధ్యాన్ని గురించి, వారి కివ్వవలసిన ప్రభుత్వశాఖలను గురించి కాంగ్రెసు, లీగు ప్రతినిధులు ఒక ఒప్పుదలకురావాలి. మైనారిటీల విశ్వాసాన్ని చూరగొనేలా ఉండాలీఏర్పాటు. ఈవిధంగా కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యత ఇంకా విస్తృతంకాగల అవకాశం కలిగించాలి.

4. వైస్రాయి వీటో అధికారంపట్ల అవలంబించవలసిన వైఖరిని గురించి కాంగ్రెసు లీగులు ఏకాభిప్రాయానికి రావాలి.

రెండు పక్షాలకూ ప్రధానమైనసమస్యలపై వైస్రాయి వీటో అధికారం చలాయించబోతే ఏకముఖంగా ఎదుర్కోడానికి, భిన్నాభిప్రాయాలున్న సమస్యలను వైస్రాయి నిర్ణయానికి విడిచిపెట్టకుండా, పునరాలోచనలకు అట్టెపెట్టి, ప్రజల ఎదుట కూడా చర్చకు పెట్టడానికీ ఒప్పుకోవాలి. ఈవిధంగా అయితే, వైస్రాయి వీటో అధికారం నామమాత్రావశిష్టమవుతుంది.

కార్యనిర్వాహకవర్గం కేంద్రశాసన సభకు జవాబుదారీగా ఉండడానికి లీగుఅంగీకరించడం లేదు. ఎందువల్ల? కేంద్రశాసన సభలో లీగుది ఎల్లప్పుడూ మైనారిటీ స్థానమే. కాని రాజకీయంగా ఒడంబడిక కుదిరి, సంయుక్తకార్యనిర్వాహకవర్గ సూత్రాన్నే అమలు జరిపితే, ఏమి జరుగుతుంది? కార్యనిర్వాహకవర్గం ఒక్క కాంగ్రెసుపార్లమెంటరీ పార్టీకేకాకుండా దేశభక్తియుతమైన ఇతరపార్టీలన్నింటికీకూడా జవాబుదారీగా ఉండేలా కాంగ్రెసు చూస్తుంది. ఇక లీగు- తన స్వతంత్ర హోదాకేమీ భంగం రాకుండానే, హిందూ సోదరులతో కలిసి ముస్లింల క్షేమంకోసం, వారిహక్కులకోసం జయప్రదంగా కృషిచేయ గలుగుతుంది. సంయుక్త కార్యనిర్వాహకవర్గం పరస్పర అంగీకారంమీదనే పని చేయగలుగుతుంది కాబట్టి తన క్రమశిక్షణకేమైనా భంగం వస్తుందని కాంగ్రెసుగాని, ముస్లింలయోగక్షేమాలతో అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న హిందువులు చెలగాట లాడతారేమో అని లీగుగాని భయపడవలసిన అవసరం ఉండదు.

కాబట్టి ప్రజాస్వామిక పద్ధతులపై శాసనసభకు కార్యనిర్వాహకవర్గం జవాబుదారీగా ఉండడమనేది, వేవెల్ సూచనల్లో లేకపోయినప్పటికీ, పైవిధంగా ఆచరణలో కొనసాగగలదు. ఎందువల్లనంటే - కాంగ్రెసు, లీగులు ప్రజాసంస్థల్లో తలమానికాలు. ప్రజల్లో వాటికి అంతులేని పలుకుబడి ఉంది. ప్రభుత్వాధికారం ఈరెండు సంస్థల హస్తగతమైనప్పుడు ప్రజలు తమ కోరికలను నిస్సంకోచంగా ప్రకటిస్తారు.

5. రాష్ట్రాలన్నిటిలోను సంయుక్త మంత్రివర్గా లేర్పడాలని కూడా కాంగ్రెసు చిత్తశుద్ధితో సూచించాలి. ఎందువల్లనంటే, కేంద్రంలో సంయుక్త కార్యవర్గం ఉన్నప్పటికీ, ఎక్కువ రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసు పైచేయిగా ఉంటే పాకిస్తాన్ ఆశయం నీళ్లగారిపోవలసిందే నని లీగుకుండే అనుమానం ఈవిధంగానే తొలగిపోగలదు.

6. ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించి ప్రజాజీవనాన్ని పునరుద్ధరించడానికి కాంగ్రెసు లీగులు కలసి కార్యక్రమం వేసుకోవాలి. ముందు ముందు ప్రధాన సమస్యలపై సాకల్యంగా చర్చలు జరిపి, శాశ్వతమైన ఒడంబడిక కుదుర్చుకోవాలనే దీక్షతో కాంగ్రెసు-లీగులుప్రస్తుత కార్యక్రమానికి పూనుకోవాలి. అలాపూనుకోకపోతేప్రస్తుతంఈరెండుసంస్థల మధ్యఒడంబడిక కుదరదు-ఒకవేళ కుదిరినా ఎంతోకాలం పనిచేయదు. అంటే - ఇప్పట్లో ఏఒడంబడిక కుదిరినా, అది 'పాకిస్తాన్' హక్కుకు ఏవిధంగాను భంగంకలిగించదనీ, రాబోయే ఎన్నికల సమస్యను రెండుసంస్థలూ కలిసి, సుహృద్భావంతో పరిష్కరిస్తాయనీ, స్పష్టం చేయాలి.

సమావేశం జయప్రదమైతే

బ్రిటిష్ సామ్రాజవాద పాలకవర్గంలో ఏర్పడిన ప్రతిష్టంభన వేవెల్ సూచనలకు అవకాశమిచ్చింది. సిమ్లా సమావేశంజరుగుతూన్నప్పుడూ, తదనంతరమూ, కాంగ్రెసు లీగులు ఏకీభావంతో వ్యవహరించినట్లయితే, ఈతరుణం మన స్వాతంత్ర్య సాధనకు అపూర్వ అవకాశంగా పరిణమించగలదు. ఇలా ఏకాభిప్రాయం కుదరక, సిమ్లా సమావేశం విఫలమయితే ఏమి జరుగుతుందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ప్రతిష్టంభన ఇంకా నూరింతలు విషమిస్తుంది. ప్రధాన రాజకీయ పార్టీల మధ్య సంబంధం ఇంకా అధ్వాన్నమవుతుంది. ప్రతి సంస్థలోను అభివృద్ధి నిరోధకులు ఆడినదే ఆట అవుతుంది. అంతర్జాతీయంగా ఇక మనం తలెత్తుకు తిరగలేము.

సమావేశంజయప్రదమైతే నూతనదేశభక్తి దేశంలో ప్రజ్వలిస్తుంది. ఒక ప్లాను ప్రకారం నిర్మాణకార్యక్రమం సాగి మన జాతి పునరుజ్జీవనం పొందుతుంది. మహోజ్వలమైన మన దేశగౌరవానికి తగినట్లుగా స్వతంత్ర పాత్రను అంతర్జాతీయ రంగంలో నిర్వహించగలం! బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులమీద భారతదేశం అమోఘమైన విజయాన్ని సాధించిందన్నమాటే: భారతజాతియొక్క ఉజ్వలచరిత్రను భారతజాతినే కర్తలుగ చేశామన్నమాటే.

Editor: M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE